Dosarul:nr.2a-4719/23 Judecător: Georgeta Grozav
2-23009614-02-2a-26122023

D E C I Z I E

06 mai 2025 mun. *****

Colegiul Civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru

În componentă:

Președintele ședinței, judecătorul Marina Anton

Judecătorii Dorin Dulghieru şi Constantin Roșca

Grefier Iaz Adelina

examinând în ședință publică apelul declarat de Ministerul Justiției împotriva hotărârii Judecătoriei ***** (Sediul Centru), din 09 octombrie 2023 în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Melniciuc Oleg către Ministerul Justiției al Republicii Moldova, intervenient accesoriu Procuratura Generală şi Consiliul Superior al Magistraturii privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii şi ale instanțelor judecătorești în baza Legii nr. 1545-XIII din 25.02.98

c o n s t a t ă:

La 18 ianuarie 2023, Melniciuc Oleg s-a adresat cu cerere de chemare în judecată către Ministerul Justiției al Republicii Moldova, intervenient accesoriu Procuratura Generală şi Consiliul Superior al Magistraturii privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii şi ale instanțelor judecătorești în baza Legii nr. 1545- XIII din 25.02.98.

În motivarea acțiunii reclamantul a invocat că prin ordonanța Procurorului General din 11 august 2017 a fost pornită cauza penală nr. 2017978297, conform elementelor infracțiunii prevăzute de art. 326 alin. (3) lit. a) Cod penal, în temeiul denunțului lui Viorel Stoianov. Iar prin ordonanța procurorului în Procuratura Anticorupție din 11 august 2017 a fost recunoscut în calitate de bănuit în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 326 alin. (3) lit. a) Cod penal. Ulterior, prin 6 (şase) ordonanțe ale procurorului în Procuratura Anticorupție, emise consecutiv, a fost amânată aducerea la cunoștință a ordonanței de recunoaștere în calitate de bănuit.

Melniciuc Oleg a susținut că:

- prin ordonanța procurorului din 14 august 2017, s-a dispus efectuarea măsurilor speciale de investigație-documentarea cu ajutorul metodelor și mijloacelor tehnice, localizarea prin sistemul GPS ori prin alte mijloace tehnice;

- prin ordonanța procurorului din 15 august 2017 s-a dispus efectuarea măsurilor speciale de investigație, urmărirea vizuală a reclamantului pe un termen de 30 zile;

- prin ordonanța procurorului din 15 august 2017, s-a dispus efectuarea măsurii speciale de investigație-interceptarea și înregistrarea comunicărilor telefonice pe un termen de 30 zile;

- prin ordonanța procurorului din 07 septembrie 2017, s-a dispus efectuarea măsurii speciale de investigație-documentarea cu ajutorul metodelor și mijloacelor tehnice și interceptarea și înregistrarea comunicărilor și înregistrarea de imagini în cadrul întîlnirilor ce vor avea loc între Melniciuc Oleg și Stoianov Viorel, precum și cu alte persoane relevante cauzei penale, pe un termen de 30 zile;

- prin ordonanța procurorului din 11 septembrie 2017, s-a dispus efectuarea măsurii speciale de investigație-interceptarea și înregistrarea comunicărilor telefonice pe un termen de 30 zile. Ulterior, efectuarea măsurii speciale de investigație vizate a fost prelungită de 4 ori a cîte 30 de zile;

- prin ordonanța procurorului din 14 septembrie 2017 rezultatele măsurii speciale de investigație au fost recunoscute ca nepertinente pentru această urmărire penală;

- la 15 septembrie 2017 a fost emis procesul-verbal prin care s-a constatat faptul că în rezultatul audierii comunicărilor telefonice purtate nu s-a constatat prezența unor convorbiri care au importanță pentru cauza penală;

- prin ordonanța procurorului din 17 septembrie 2017, informația acumulată a fost recunoscută ca nepertinentă pentru cauza penală;

- prin ordonanța procurorului din 18 septembrie 2017, s-a dispus efectuarea măsurii speciale de investigație-interceptarea și înregistrarea comunicărilor telefonice pe un termen de 30 zile, iar ulterior aceste măsuri speciale de investigație au fost prelungite de 3 ori, a cîte 30 zile;

- prin raportul ofițerului de investigație din 02 octombrie 2017, procurorul a fost informat despre imposibilitatea efectuării măsurii speciale de investigație din considerentul refuzului denunțătorului Stoianov Viorel de a conlucra cu organul de urmărire penală, fiind propusă sistarea efectuării măsurii speciale de investigație respective;

- la 18 ianuarie 2018 a fost emis procesul-verbal privind interceptarea și înregistrarea comunicărilor prin care s-a constatat faptul că, în rezultatul audierii comunicărilor telefonice purtate nu s-a constatat prezența unor convorbiri care au importanță pentru cauza penală, iar prin ordonanța procurorului din 19 ianuarie 2018 informația acumulată a fost recunoscută ca nepertinentă pentru cauza penală;

- prin ordonanța procurorului din 09 februarie 2018 s-a dispus considerarea ca fiind nepertinente pentru cauza penală a procesului verbal privind interceptarea comunicărilor din 09 februarie 2018 și purtătorii materiali de informație;

- prin încheierea judecătorului de instrucție din 09 februarie 2018 a fost dispusă nimicirea suporturilor electronice enunțate.

Reclamantul a invocat că, abia la 06 februarie 2018, procurorul Mariana Botezatu ia adus la cunoștință ordonanța din 11 august 2017 privind recunoașterea în calitate de bănuit și la audiat. Tot, la 06 februarie 2018, prin ordonanța procurorului Mariana Botezatu a fost pus

sub învinuire, incriminându-i comiterea infracțiunii prevăzute de art. 326 alin. (3) lit. a) Cod penal.

Melniciuc Oleg a menționat că, la momentul punerii sub învinuire organul de urmărire penală dispunea doar de denunțul lui Stoianov Viorel, nefiind prezentă nici o probă care ar indica la comiterea de către acesta a infracțiunii incriminate. Or, după cum a afirmat procurorul de caz, măsurile speciale de investigație întreprinse în perioada 11 august 2017 și pînă la data punerii sub învinuire nu au furnizat careva date sau informații că ar fi comis această infracțiune de trafic de influență.

Reclamantul Melniciuc Oleg a invocat că Stoianov Viorel a declarat că chipurile iar fi transmis reclamantului 100.000 euro pentru a influența adoptarea deciziilor favorabile de către doi judecători ai Judecătoriei ***** (sediul Râșcani) pe două cauze contravenționale intentate de Inspecția de Stat în Construcții, care vizau demolarea unor imobile din str. Kiev, ce aparțineau lui Viorel Stoianov, însă, în final, procesele contravenționale au fost pierdute de Viorel Stoianov, atît în instanța de fond, cît și în instanța de recurs. Ca rezultat, au fost audiați atît doi judecători ai Judecătoriei ***** (sediul Râșcani) cît și 3 judecători al Curții de Apel *****, care au examinat cauzele în speță și care au afirmat că careva discuții cu acesta la aceste subiecte nu au avut și careva influențe aferente litigiilor enunțate nu au fost prezente.

De asemenea, a menționat că nici avocații care au participat de partea lui Stoianov Viorel la examinarea cauzelor contravenționale, Caldîba Vitalie și Oleg Gheorghiță, au declarat procurorului că nu au auzit despre careva aranjări pe dosare, despre careva transmiteri de bani. Mai mult, avocatul Oleg Gheorghiță, fiind audiat a declarat procurorului de caz că, fiind în Penitenciarul nr. 13, Stoianov Viorel la rugat să participe în calitate de martor și să declare că cunoaște că Stoianov Viorel i-a transmis reclamantului suma de bani pentru soluționarea pozitivă a dosarelor, însă avocatul a refuzat din considerentul că nu a participat la asemenea discuții și nici la transmiterea unor sume de bani.

Reclamantul a indicat că organul de urmărire penală a studiat 65 dosare civile, administrative și de contencios administrativ, or, Stoianov Viorel a declarat procurorului că chipurile a soluționat prin intermediul său mai multe dosare ale sale sau ale persoanelor apropiate lui. Însă, ca rezultat, nu au fost stabilite careva legături între Melniciuc Oleg și justițiabilii Stoianov Viorel, Stoianov Romiro și alte persoane apropiate lor, pe cauzele enunțate.

Subsecvent, reclamantul a invocat că, prin hotărîrea Consiliului Superior al Magistraturii din 28 mai 2019, la demersul Procurorului General, a fost suspendat din funcție pînă la pronunțarea unei hotărîri definitive pe cauza penală nr. 2017978297. Totodată, a menționat că, Procurorul General a depus la Consiliul Superior al Magistraturii demersul privind suspendarea acestuia din funcție pînă la pronunțarea unei hotărîri definitive pe cauza penală nr. 2017978297, la data de 28 mai 2019, adică la expirarea a mai bine de 21 luni de la intentarea cauzei penale, cînd deja din materialele acumulate era evidentă lipsa acțiunilor infracționale incriminate acestuia.

Melniciuc Oleg, a menționat că, la expirarea a 29 luni de urmărire penală pe cauza penală enunțată, prin ordonanța procurorului în Procuratura Anticorupție din 22 ianuarie 2020, a fost scos de sub urmărire penală pe cauza nr. 2017978297, în conformitate cu prevederile art. 284 alin. (2) pct. 2) CPP, cu clasarea procesului penal nr. 2017978297, din motiv că în acțiunile lui nu se întrunesc elementele infracțiunii prevăzute de art. 326 alin. (2)

lit. a) Cod penal, sau ale altei infracțiuni prevăzute de partea specială a Codului Penal, în conformitate cu prevederile pct. 3) art. 275 CPP.

Reclamantul a invocat că, la caz, s-a stabilit cu certitudine că a fost neîntemeiat atras la răspundere penală prin punerea sub învinuire în lipsa unor probe pertinente și concludente care ar demonstra vinovăția. Mai mult, pe o perioadă de puțin peste 5 luni a fost supus mai multor măsuri speciale de investigație, iar în lipsa unor probe pertinente cauzei, a fost pus sub învinuire.

Astfel, în contextul prevederilor art. 11 din Legea nr. 1545/1998, la evaluarea cuantumului prejudiciului moral cauzat prin atragerea ilegală la răspundere penală, reclamantul a reținut următoarele circumstanțe: a fost învinuit, doar în temeiul unui denunț fals, în lipsa oricăror alte probe, în comiterea unei infracțiuni deosebit de grave, pentru comiterea căreia legea penală prevede sancțiunea sub formă de închisoare pe un termen de la 7 la 15 ani închisoare; a fost pus ilegal sub învinuire, prin ordonanța procurorului Anticorupție din 06 februarie 2018, în situația în care, la expirarea a mai bine de 5 luni de la inițierea urmăririi penale, după aplicarea multiplelor măsuri speciale de investigație pe parcursul a 5 luni de zile, nu au fost dobândite alte probe privind vinovăția sa, organul de urmărire penală dispunând doar de denunțul unui pretins pătimaș, care nu colabora cu organul de urmărire penală; informația privind intentarea cauzei penale enunțate și punerea sa sub învinuire pentru comiterea unei infracțiuni deosebit de grave, manifestată prin act de corupție, a fost difuzată pe larg în mass-media, având o rezonanță puternică în societate. Or, a fost acuzat de trafic de influență, fiind invocată o mită într-o valoare exorbitantă, de 100.000 euro, informație care a avut o rezonanță puternică în societate, din considerentul că era o persoană de demnitate publică, puternic mediatizată în calitate de ex-președinte al Judecătoriei ***** (sediul Râșcani) cît și ca primul magistrat învinuit în comiterea infracțiunii de îmbogățire ilicită.

De asemenea, reclamantul a menționat că, informația de punere sub învinuire a fost comunicată de Procuratura Anticorupție și difuzată ulterior pe larg în următoarele mass-media, în special: la data de 20 martie 2018 a fost publicată informația pe site-ul TV8, precum și la postul de televiziune TV8; la data de 21 martie 2018 a fost publicat un articol în publicația Ziarul de Gardă; la 21 martie 2019 a fost publicat un articol la subiect pe site-ul Agora; la 09 noiembrie 2019 informația privind atragerea la răspundere penală pe faptul traficului de influență de 100.000 euro a fost difuzată pe portalul Anticorupție; la 21 noiembrie 2019 a fost publicat un articol la subiect pe site-ul Anticorupție.md iar la 29 iulie 2020 publicația Ziarul de Gardă a informat publicul că, cauza penală deschisă pe numele judecătorului Oleg Melniciuc pentru trafic de influență a fost clasată.

Totodată, reclamantul a indicat că, informația privind atragerea la răspundere penală a judecătorului Oleg Melniciuc pentru trafic de influență în sumă de 100.000 euro a fost publică și pe site-ul Magistrat.md.

Mai mult, reclamantul a invocat că, durata urmăririi penale, care a fost una excesivă, de peste 29 luni și aceasta atît în condițiile lipsei oricăror probe privind învinuirea sa, cît și din lipsa colaborării pretinsei victime cu organul de urmărire penală, inclusiv și refuzul de a participa la confruntări cu acesta, i-a fost lezat dreptul la onoare și demnitate, reputație profesională, fiind atras la răspundere penală, învinuit în comiterea unei infracțiuni deosebit de grave în temeiul unui denunț fals, iar informația privind atragerea la răspundere penală a fost difuzată pe larg în mass-media.

Prin urmare, reclamantul a indicat că, a fost învinuit neîntemeiat de comiterea unei infracțiuni deosebit de grave în temeiul unui denunț fals, fiind aplicate multiple măsuri speciale de investigație pe parcursul a 5 luni de zile în circumstanțele în care potrivit normelor de drept legale măsura specială de investigație se dispune pe o perioadă de 30 de zile, cu posibilitatea de a fi prelungită întemeiat pînă la 6 luni, faptul că urmărirea penală a durat aproape 3 ani de zile, calitatea profesiei de judecător - funcție de demnitate publică, suspendarea din funcție, difuzarea informației despre acest fapt pe larg în massmedia, inclusiv în unele publicații și pînă în prezent, acțiuni prin care i s-a adus atingere drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, inclusiv dreptul la viața privată, pe care le-a suportat în urma acțiunilor organului de urmărire penală, ale procuraturii. Suferințele psihice și fizice provocate de situația creată i-au cauzat consecințe determinate de retrăiri, încordare psihică, stare de disconfort și alți factori care derivă suferințele morale.

De asemenea, a menționat că, la aprecierea prejudiciului moral urmează a se ține cont de principiile compensării echitabile și rezonabile a prejudiciului moral, natura dreptului lezat, caracterul și gravitatea suferințelor suportate, statutul social al persoanei, durata urmăririi penale, or circumstanțe expuse incontestabil i-au cauzat stare de stres și frustrare.

Subsecvent, a solicitat instanței să dea apreciere multilaterală tuturor consecințelor negative ale prejudiciului moral cauzat și a implicației acestuia în toate planurile vieții sociale ale acestuia, ca cetățean a Republicii Moldova, ca judecător cu un stagiu mai mare de 15 ani, care a deținut suplimentar și funcții de conducere în Judecătoria ***** (sediul Râșcani), inclusiv vicepreședinte al instanței începând cu decembrie 2006, și președinte al instanței începând cu ianuarie 2013.

Reclamantul a indicat că, urmează a se ține cont și de reputația ireproșabilă pe care o avea în calitate de judecător și președinte al instanței, luând în considerare ultimele evaluări făcute de organele specializate ale Consiliului Superior al Magistraturii. Or, prin hotărârea nr. 117/8 din 13 iunie 2014 a Colegiului de evaluare a performanțelor judecătorilor de pe lângă CSM a fost evaluat în calitate de judecător fiind atribuit calificativul „foarte bine”; prin hotărârea nr. 118/8 din 13 iunie 2014 a Colegiului de evaluare a performanțelor judecătorilor de pe lângă CSM a fost evaluat în calitate de președinte al instanței de judecată fiind atribuit calificativul „excelent”; prin hotărârea nr. 87/7 din 07 octombrie 2016 a Colegiului de evaluare a performanțelor judecătorilor de pe lângă CSM a fost evaluat în calitate de judecător fiind atribuit calificativul „excelent” iar prin hotărârea nr. 88/7 din 07 octombrie 2016 a Colegiului de evaluare a performanțelor judecătorilor de pe lîngă CSM a fost evaluat în calitate de președinte al instanței de judecată fiind atribuit calificativul „excelent”.

Sub aspect social, reclamantul a invocat că, urmează a se ține cont de faptul că este tată a 4 copii minori și pe lângă familia și rudele numeroase, a avut și un cerc larg de prieteni. Mai mult, persoana sa a fost pe larg mediatizată anterior, iar învinuirea în comiterea unei infracțiuni de corupție, inevitabil a avut un impact enorm asupra imaginii sale în societate, atît ca cetățean cît și ca judecător și conducător al unei instanței de judecată.

Reclamantul a reiterat că, prin hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr. 210/11 din 28 mai 2019, judecătorul Judecătoriei *****, Oleg Melniciuc a fost suspendat din funcție până la pronunțarea unei hotărâri definitive pe cauza penală nr. 20177978297 privind învinuirea în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 326 alin. (2) lit. a) Cod penal. Iar prin hotărârea Curții de Apel ***** din 24 octombrie 2019 a fost anulată hotărârea Consiliului

Superior al Magistraturii nr. 210/11 din 28 mai 2019, ca neîntemeiată. Astfel, începând cu data de 25 octombrie 2019 și-a reluat activitatea în calitate de judecător.

De asemenea, a menționat că, a depus în adresa Consiliului Superior al Magistraturii și a Judecătoriei ***** cerere privind repunerea în drepturile salariale și achitarea salariului de care a fost privat pentru perioada în care a fost suspendat din funcție, începând cu data de 02 iulie 2019 și până la 24 octombrie 2019, însă, până la moment cererea nu a fost soluționată. În situația în care cererea privind repunerea în drepturile salariale va fi soluționată pozitiv, reclamantul a invocat că va renunța la pretenția indicată în prezenta acțiune privind încasarea prejudiciului material cauzat prin neachitarea salariului pentru perioada 02 iulie 2019 - 24 octombrie 2019 (inclusiv).

Reclamantul Melniciuc Oleg a solicitat admiterea cererii de chemare în judecată; încasarea de la bugetul de stat prin intermediul Ministerului Justiției a prejudiciului material cauzat, în mărimea salariului cuvenit pentru perioada 02 iulie 2019 - 24 octombrie 2019 (inclusiv); încasarea de la bugetul de stat prin intermediul Ministerului Justiției a prejudiciului moral cauzat, prin atragerea ilegală la răspundere penală în mărime de 500.000 lei și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin încheierea Judecătoriei ***** (sediul Centru) din 20 ianuarie 2023 judecătorul Judecătoriei ***** (sediul Centru), Georgeta Grozav a primit spre examinare cererea înaintată de Melniciuc Oleg, cu fixarea ședinței de judecată pentru 04 mai 2023, ora 11:30 (f.d. 46).

La data de 31 ianuarie 2023, Ministerul Justiției a depus referință la cererea de chemare în judecată înaintată de Melniciuc Oleg, prin care a calificat pretențiile reclamantului ca fiind netemeinice (f.d.53-57).

În motivarea poziției a indicat că, reieșind din practica judiciară națională, statul răspunde eventual patrimonial pentru prejudiciul adus persoanei prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și instanțelor judecătorești. Elucidarea cazurilor și condițiilor de răspundere patrimonială se realizează prin lege specială - Legea nr. 1545-XIII din 25.02.1998 privind modul de repararea a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești. Ab initio art. 6 prevede expres cazurile în care survine dreptul persoanei la repararea prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și alte instanțelor judecătorești. Astfel, unul din aceste drepturi este și scoaterea persoanei de sub urmărire penală-art. 6 lit. b) din Legea nr. 1545-XIII.

În acest sens, a invocat că, în privința reclamantului Melniciuc Oleg a fost emisă ordonanța de scoatere de sub urmărire penală, acest aspect nu a fost infirmat de către Ministerul Justiției. Totuși, prin prisma Legii nr. 1545 persoana are dreptul să solicite despăgubiri în situația în care aceasta a fost recunoscută în calitate de învinuit, fiind condamnată, iar ulterior în privința sa a fost emisă o sentință de achitare. Anume în astfel de situații se poate invoca că persoana a fost într-adevăr atrasă la răspundere penală. Or, potrivit art. 50 din Codul penal al RM, se consideră răspundere penală condamnarea publică, în numele legii, a faptelor infracționale și a persoanelor care le-au săvîrșit, condamnare ce poate fi precedată de măsurile de constrângere prevăzute de lege. Pe cînd, la caz, în privința reclamantului nu a fost emisă o sentință definitivă de condamnare.

De asemenea, pârâtul a indicat că, pentru a fi în prezența unei acțiuni civile întemeiate, nu este suficient de a fi întrunite doar prevederile art. 6 din Legea nr. 1545, dar este necesar

și întrunirea dispozițiilor prevăzute de art. 3 alin. (1) din Legea nr. 1545. Respectiv, consideră neîntemeiată prezenta acțiune civilă, în condițiile în care, conform prevederilor indicate supra, rezultă expres că nu orice acțiune a organelor de drept și judecătorești atrage răspunderea statului, normele citate (art. 3 și 6 din Legea nr. 1545) fiind indisolubile. Această opinie fiind confirmată și în jurisprudența națională, prin încheierea Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție din 17 noiembrie 2021, nr. 2ra-1635/21 „Instanța de apel a reținut că pentru a fi întemeiate pretențiile de încasare a prejudiciului material și a celui moral în condițiile Legii nr. 1545 din 25 februarie 1998, în primul rînd acestea trebuie să fie pasibile reparării prin prisma art. 3 din lege, în condițiile respectării cumulative a dispozițiilor art. 6 al aceleiași legi".

Ministerul Justiției a invocat că organul de urmărire penală a avut obligația de a lua toate măsurile prevăzute de lege pentru cercetarea sub toate aspectele, completă și obiectivă a circumstanțelor invocate în actul de sesizare, de a constata atît circumstanțele care dovedesc vinovăția, cît și cele care dezvinovățesc, precum și circumstanțele care atenuează sau agravează răspunderea penală. Totodată, clasarea cauzei penale nu trebuie percepută ca un rebut în activitatea organului de urmărire penală, dar ca o activitate normală de examinare a unei cauze penale.

De asemenea, a indicat că, organul de urmărire penală nu are doar ca scop identificarea și sancționarea persoanelor vinovate, dar și prevenirea și curmarea săvîrșirii infracțiunilor. În acest context, a menționat că, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a reiterat că dimensiunea obligațiunilor statului referitoare la investigarea minuțioasă și rezultativă a oricărui fapt pretins a fi infracțional nu implică nici dreptul de a declanșa o anchetă penală împotriva unui terț sau ca acesta să fie condamnat la sancțiuni de natură penală, nicio obligație de rezultat care ar presupune ca orice urmărire penală trebuie să se finalizeze printr-o condamnare. În special, în ipoteza în care se pune problema respectării unei reglementări care are ca obiect protecția drepturilor garantate de Convenție, acestea impun organizarea unui sistem judiciar de anchetă eficace la finalizarea căreia să nu existe nici o aparență de apreciere arbitrară a circumstanțelor care s-au aflat la originea faptei.

Subsecvent, pârâtul a menționat că, potrivit recomandărilor hotărârii nr. 7 din 04 iulie 2005 a Plenului Curții Supreme de Justiție cu privire la practica asigurării controlului judecătoresc de către judecătorul de instrucție în procesul urmăririi penale, ordonanțele de recunoaștere în calitate de bănuit și/sau învinuit sunt niște procedee legate de desfășurarea normală a urmăririi penale și prin sine nu afectează drepturile sau libertățile constituționale ale persoanei, precum și nici nu sunt pasibile de atacare. Astfel, a precizat, că recunoașterea persoanei în calitate de bănuit și/sau învinuit este o măsură procesuală prevăzută de lege, necesară într-o societate democratică în vederea stabilirii adevărului, are un scop legitim de a asigura măsuri eficiente de luptă cu criminalitatea și acest scop este proporțional anumitor restricții care pot avea loc în cadrul desfășurării urmăririi penale.

Cu referire la pretențiile reclamantului privind încasarea prejudiciului material și moral, pârâtul le consideră ca solicitări nefondate. Or, în circumstanțele în care prezenta acțiune civilă nu întrunește toate condițiile de aplicabilitate conform Legii nr. 1545, prin urmare, nu există nici temei legal de a solicita încasarea eventualului prejudiciu material și moral.

Totodată, pârâtul a indicat că, potrivit art. 11 din Legea nr. 1545 mărimea compensației pentru repararea prejudiciului moral se stabilește de instanța de judecată în modul prevăzut de prezenta lege. Mărimea concretă a compensației se determină luându-se în considerare:

gravitatea infracțiunii de a cărei săvârșire a fost învinuită persoana respectivă; caracterul și gravitatea încălcărilor procesuale comise la urmărirea penală și la examinarea cauzei penale în instanța de judecată; rezonanța pe care a avut-o în societate informația despre învinuirea persoanei; durata urmăririi penale, precum și durata examinării cauzei penale în instanța de judecată; natura dreptului personal lezat și locul lui în sistemul de valori al persoanei; suferințele fizice, caracterul și gradul suferințelor psihice; măsura în care compensația bănească poate atenua suferințele fizice și psihice cauzate și durata aflării nelegitime a persoanei în detenție.

În acest context, a invocat că, prin noțiunea de prejudiciu moral se înțeleg suferințele psihice sau fizice cauzate prin acțiuni sau omisiuni care atentează la valorile nepatrimoniale ce aparțin persoanei din momentul nașterii sau la bunurile dobândite prin lege (viața, sănătatea, demnitatea și reputația profesională, inviolabilitatea vieții personale, secretul de familie și personal). Potrivit hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 9 din 09 octombrie 2006 cu privire la aplicarea de către instanțele de judecată a legislației ce reglementează repararea prejudiciului moral, obligația de a dovedi faptul pricinuirii prejudiciului moral (suferințe fizice sau psihice suportate) o exercită partea vătămată, de aceea, în cererea despre compensarea prejudiciului moral aceasta trebuie să indice de către cine, în ce circumstanțe și în baza căror acțiuni/inacțiuni i-au fost cauzate suferințe morale (psihice) sau fizice, prin ce se manifestă acestea. Or, reclamantul în argumentarea poziției sale privind temeinicia prejudiciului moral, invocă inclusiv ilegalitatea măsurilor întreprinse de către organul de urmărire penală, în lipsa însă a unor constatări exprese din partea procurorului ierarhic superior sau judecătorului de instrucție.

Subsecvent, a indicat că, pretinderea ne rezonabilității duratei procedurilor urmăririi penale, în argumentarea prejudiciului moral, constituie un argument tardiv, în raport cu legea specială ce constată expres eventualitatea încălcării/neîncălcării dreptului reclamantului la examinarea cauzei într-un termen rezonabil.

Pârâtul a invocat că, ansamblu argumentelor invocate de către reclamant întru motivarea pretenției de încasare a prejudiciului moral, poartă un caracter formal, fără a dispune de careva suport în justificarea anume a cuantumului respectiv. Suma pretinsă în cuantum de 500.000 lei cu titlu de prejudiciu moral, o apreciază ca fiind una exagerată și inechitabilă suferințelor pretinse a fi suportate. Or, potrivit art. 11 alin. (3) din Legea nr. 1545, în toate cazurile, instanța de judecată se va paza pe principiile compensării rezonabile și echitabile a prejudiciului moral.

Cu referire la pretenția reclamantului privind repararea prejudiciului material, în calitate de salariu ratat, pârâtul a invocat că respectiv calcul urmează să indice un venit net, or, din cadrul unui venit brut urmează a fi calculate contribuțiile de asigurări medicale și de asigurări sociale, plus sumele extrase urmare a impozitului pe venit. Astfel, prejudiciu material sub forma salariului ratat, urma a fi calculat reieșind din salariu mediu net al reclamantului. Potrivit art. 20 lit. d3) Cod fiscal, cu denumirea generică „sursele de venit neimpozabile”, în venitul brut nu se includ următoarele tipuri de venit: sumele primite de către persoanele fizice și juridice ca despăgubire pentru prejudiciul ce le-a fost cauzat ca urmare a unei acțiuni ilegale (inacțiuni) ori ca urmare a unor calamități naturale sau tehno gene, cataclisme, epidemii, epizootii. În același sens, art. 542 alin. (3) lit. b) Cod fiscal prevede că în obiectul impunerii nu se include veniturile din recuperarea prejudiciului material.

Totodată, Ministerul Justiției a reținut și prevederile art. 19 Cod civil, potrivit căruia, în condițiile legii, persoana lezată într-un drept al ei sau într-un interes recunoscut de lege poate cere repararea integrală a prejudiciului patrimonial şi nepatrimonial cauzat astfel. Se consideră prejudiciu patrimonial cheltuielile pe care persoana lezată le-a suportat sau urmează să le suporte la restabilirea dreptului sau interesului recunoscut de lege încălcat, distrugerea sau deteriorarea bunurilor sale (daună reală), precum şi profitul ratat ca urmare a încălcării dreptului sau interesului recunoscut de lege (profit ratat).

Subsecvent, a indicat că, pierderea șansei se repară doar dacă ea constă în dispariția actuală şi certă a unei eventualități favorabile. Mărimea acestui prejudiciu corespunde șansei pierdute şi nu poate fi egală cu avantajul care ar fi rezultat din șansă dacă ea se materializa. Ratat se consideră venitul care ar fi fost posibil în condițiile unui comportament normal din partea autorului prejudiciului în împrejurări normale.

Astfel, a invocat că, sarcina probațiunii existenței, precum și a mărimii venitului ratat, revine în speță reclamantului, care trebuia să demonstreze că ar fi putut și trebuit să obțină anumite venituri, dar nu le-a obținut. Reclamantul poate să valorifice dreptul său la despăgubire numai cu bună-credință, nefiind admisibilă îmbogățirea fără justă cauză, ceea ce presupune că reclamantul trebuie să dovedească posibilitatea obiectivă, reală și nu presupusă, a obținerii venitului ratat invocat.

Totodată, a reținut și concluziile CEDO exprimate în cauze similare, unde se menționează că reclamanții ar trebuie să dovedească prejudiciul material pentru care solicită compensații și că nu pot primi despăgubiri pentru prejudicii pe care nu le-au suferit. Astfel, pretenția cu privire la prejudiciul material sub forma venitului ratat trebuie să fie convingătoare și nu speculativă, cu riscul aplicării celei mai puțin convenabile metode pentru reclamant. Prin urmare, pretenția revendicată de reclamant, nu atinge gradul de certitudine necesar, reprezentând mai degrabă o eventuală anticipare a unui posibil venit de realizat, din care motive instanța apreciază pretenția de revendicare ca fiind speculativă, apreciere similară expusă de CEDO.

Referitor la pretenția privind încasarea cheltuielilor de judecată suportate, pârâtul a indicat că aceasta bineînțeles urmează atît a fi probate corespunzător, cît și argumentată legătura de cauzalitate dintre suma respectivă și destinația cheltuielilor. Un „prejudiciu patrimonial efectiv cauzat” constituie o sumă concretă, probată și argumentată corespunzător, aproximații, estimări subiective, în lipsa documentelor confirmative, constituind aspecte abstracte, neargumentate juridic. Astfel, prin prisma Recomandării Curții Supreme de Justiție nr. 23 privind unele aspecte ale încasării cheltuielilor de asistență juridică, Recomandării Consiliului Uniunii Avocaților privind cuantumul onorariilor avocaților și compensarea de către instanțele de judecată a cheltuielilor de asistență juridică, aprobată prin decizia nr. 2 din 30 martie 2012, precum și a practicii Curții Europene, pârâtul a precizat că la aprecierea cheltuielilor pentru asistență juridică urmează a fi constatat faptul dacă acestea au fost necesare, realmente angajate și rezonabile în cuantum.

Totodată, a indicat că, la aprecierea costurilor și cheltuielilor judiciare instanța de fond urmează să se conformeze celor două principii de bază, și anume: costurile și cheltuielile urmează a fi în modul corespunzător probate, de obicei prin documente de plată sau prin prezentarea descifrării pe ore a lucrului avocatului și tarifele aplicabile și cheltuielile trebuie să fie rezonabile ca cuantum și necesare pentru proceduri în speță.

Astfel, consideră că este imperios prezentarea descifrării și argumentării pertinente a activității întreprinse de către reprezentantul reclamantului. În lipsa unei argumentări ce justifică cu desăvârșire necesitatea suportării unor astfel de cheltuieli, concluzionează asupra caracterului nefondat al cheltuielilor de asistență juridică.

Ministerul Justiției a solicitat respingerea cererii de chemare în judecată depusă de Melniciuc Oleg, ca fiind neîntemeiată.

La data de 21 martie 2023 intervenientul accesoriu Consiliul Superior al Magistraturii a depus referință la cererea de chemare în judecată înaintată de Melniciuc Oleg (f.d. 63-64).

În motivarea poziției a indicat că prin hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 210/11 din 28 mai 2019, judecătorul Judecătoriei ***** Melniciuc Oleg învinuit de comiterea infracțiunii prevăzute de art.326 alin.(3) lit.a) Cod penal, a fost suspendat din funcție până la adoptarea hotărârii definitive pe cauza dată. Iar prin hotărârea Curții de Apel ***** nr. 3-129/2019 din 24 octombrie 2019 s-a anulat hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr. 210/11 din 28 mai 2019 cu privire la suspendarea din funcție.

Astfel, dat fiind faptul că hotărârea Curții de Apel ***** din 24 octombrie 2019 era executorie, din data de 25 octombrie 2019 Melniciuc Oleg și-a reluat activitatea în calitate de judecător la Judecătoria *****.

Intervenientul accesoriu Consiliul Superior al Magistraturii a indicat că, la 07 noiembrie 2022 și respectiv la 25 noiembrie 2022, Melniciuc Oleg s-a adresat către Consiliul Superior al Magistraturii cu cereri privind achitarea plăților salariale pe perioada suspendării din funcție 02 iulie 2019-24 octombrie 2019, cereri care nu au fost soluționate dat fiind faptul că, Consiliul nu are atribuții de achitare a salariului, de aceasta fiind răspunzătoare instituția cu care reclamantul are stabilite raporturi salariale și anume Judecătoria *****.

Totodată, a invocat că, la 19 ianuarie 2023 Melniciuc Oleg s-a adresat cu cerere de chemare în judecată către Ministerul Justiției al Republicii Moldova, intervenient accesoriu Procuratura Generală şi Consiliul Superior al Magistraturii privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii şi ale instanțelor judecătorești în baza Legii nr. 1545- XIII din 25.02.98. Însă, în litigiile privind repararea prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești, în calitate de reprezentant al statului și respectiv, în calitate de pârât este Ministerul Justiției, iar Consiliul Superior al Magistraturii nu poate avea nici o calitate procesuală.

Astfel, în virtutea calității procesuale de intervenient accesoriu atras în prezentul litigiu, întru respectarea principiului disponibilității și având în susținere prevederile art. 56 și 206 alin. (1) Cod de procedură civilă, Consiliul Superior al Magistraturii a solicitat examinarea cauzei în lipsa reprezentantului CSM, cu informarea Consiliului despre soluția adoptată.

La 04 mai 2023, reclamantul Melniciuc Oleg a depus cerere de chemare în judecată concretizată. În motivarea cererii a indicat că, Judecătoria ***** a soluționat cererea sa privind repunerea în drepturile salariale și achitarea salariului de care a fost privat pentru perioada în care a fost suspendat din funcție, și anume începând cu data de 02 iulie 2019 pînă la 24 octombrie 2019.

Astfel, în temeiul art. 60 CPC, își reduce cuantumul pretențiilor din acțiune, renunțând la pretenția privind încasarea din bugetul de stat, prin intermediul Ministerului Justiției, a prejudiciului material cauzat, în mărimea salariului cuvenit pentru perioada 02 iulie 2019-24 octombrie 2019.

Reclamantul Melniciuc Oleg a solicitat admiterea cererii de chemare în judecată concretizată; încasarea de la bugetul de stat prin intermediul Ministerului Justiției a prejudiciului moral cauzat, prin atragerea ilegală la răspundere penală în mărime de 500.000 lei și încasarea cheltuielilor de judecată.

La 25 septembrie 2023, intervenientul accesoriu Procuratura Generală a depus referință pe marginea cererii de chemare în judecată înaintată de Melniciuc Oleg. În motivarea poziției a indicat că, inițial, la 19 ianuarie 2023, Melniciuc Oleg a înaintat și înregistrat în instanță o cerere de chemare în judecată, prin care a solicitat încasarea din contul bugetului de stat, prin intermediul Ministerul Justiției, a prejudiciului material cauzat, în mărimea salariului cuvenit pentru perioada 02 iulie 2019-24 octombrie 2019 (în cuantum neconcretizat la momentul înaintării acțiunii), precum și a prejudiciului moral cauzat prin atragerea pretinsă ilegală la răspundere penală, în mărime de 500.000 lei.

Totodată, a menționat că, în cererea de chemare în judecată reclamantul a precizat că a depus concomitent o cerere în adresa Consiliului Superior al Magistraturii și a Judecătoriei *****, prin care solicitase repunerea în drepturile salariale și achitarea salariului de care ar fi fost privat pe durata suspendării sale din funcție, adică aceiași perioadă de 02 iulie 2019-24 octombrie 2019 (cerere care nu a fost soluționată până la data înaintării cererii de chemare în judecată), iar în situația soluționării pozitive a acestei cereri, reclamantul preciza-se că ar renunța la pretenția invocată în prezenta acțiune civilă privind încasarea prejudiciului material.

Intervenientul accesoriu Procuratura Generală a indicat că ulterior, prin cerere concretizată reclamantul a renunțat la pretenția privind încasarea prejudiciului material cauzat, specificând că se mențin doar pretențiile din acțiune ce țin de încasarea de la bugetul de stat prin intermediul Ministerului Justiției a prejudiciului moral cauzat, prin atragerea ilegală la răspundere penală în mărime de 500.000 lei.

De asemenea, intervenientul accesoriu a invocat că, în contextul cerințelor reclamantului, Legea materială aplicabilă acestui litigiu (Legea nr. 1545/1998) prevede dreptul subiectiv al reclamantului de ai fi reparat prejudiciul în mărimea și cuantumul prevăzut de lege (art. 6 alin. (1) lit. b) coroborate cu cele ale art. 3 din aceiași lege. Însă, reieșind din faptul că nu sunt întrunite condițiile legale, argumentarea poziției Procuraturii va coincide cu poziția Ministerului Justiției (atras ca pârât), prin intermediul căruia reclamantul pretinde că urmează ai fi compensat prejudiciul.

În contextul acțiunii civile înaintate, Procuratura Generală a invocat că, cazurile de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile organelor de urmărire penală și ale procuraturii sânt prevăzute exhaustiv în dispoziția art. 3 din Legea nr. 1545 din 25 februarie 1998, în urma: reținerii ilegale, aplicării ilegale a măsurilor preventive sub formă de arest, de declarație de a nu părăsi localitatea sau țara, tragerii ilegale la răspundere penală; condamnării ilegale, confiscării ilegale a averii, supunerii ilegale la muncă neremunerată în folosul comunității; efectuării ilegale, în cazul urmăririi penale ori judecării cauzei penale, a percheziției, ridicării, punerii ilegale sub sechestru a averii, eliberării sau suspendării ilegale din lucru (funcție), precum și în urma altor acțiuni de procedură care limitează drepturile persoanelor fizice sau juridice; supunerii ilegale la arest contravențional, reținerii contravenționale ilegale sau aplicării ilegale a amenzii contravenționale de către instanța de judecată; efectuării măsurilor speciale de investigații cu încălcarea prevederilor legislației;

ridicării ilegale a documentelor contabile, a altor documente, a banilor, a ștampilelor, precum şi în urma blocării conturilor bancare.

În același context, potrivit art. 7 lit. a) din aceiași Lege, în cazurile menționate la art. 3 alin. (1), persoanei fizice sau juridice i se compensează sau i se restituie: a) salariul și alte venituri provenite din muncă, ce constituie sursa ei principală de existență, de care a fost privată în urma acțiunilor ilicite; d) cheltuielile de judecată suportate de persoană fizică în legătură cu acțiunile ilicite; e) sumele plătite de ea pentru asistența juridică.

Intervenientul accesoriu a invocat că, condițiile enumerate în lege nu se regăsesc în justificarea pretențiilor lui Melniciuc Oleg, și anume: în privința reclamantului a fost pornită urmărirea penală pe parcursul anului 2017 în două cauze penale distincte, una dintre care este cauza penală menționată în cererea de chemare în judecată, și anume nr. 2017978297, pornită la 11 august 2017 pe acuzațiile aduse numitului Oleg Melniciuc în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 326 alin. (3) lit. a) Cod penal, infracțiune care se califică potrivit art. 16 Cod penal ca o infracțiune gravă și nu deosebit de gravă cum ar rezulta din motivarea înșirată în acțiunea civilă.

Suplimentar a menționat că, cea de-a doua cauză penală cu nr. 2017978083, a fost pornită la 07 martie 2017 de către Procurorul General de asemenea „in personam” în privința reclamantului, în temeiul unei bănuieli rezonabile de comitere a infracțiunii prevăzute de art. 3302 alin. (2) Cod penal, pe faptul îmbogățirii ilicite, la care a fost conexată și cauza nr. 2017978227, pornită la 04 iulie 2017 de către Procurorul General în privința vicepreședintelui-interimar al Judecătoriei ***** (sediul Râșcani), judecătorului Oleg Melniciuc în temeiul unei bănuieli rezonabile de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 3521 alin. (2) Cod penal. În final, cauza penală nr. 2017978083 a fost expediată cu rechizitoriu în instanța de judecată, fiind finalizată în instanța de fond cu pronunțarea unei sentințe de condamnare, iar la moment se află în examinare la Curtea de Apel *****.

Procuratura Generală a indicat că, măsurile/demersurile de suspendare din funcție a magistratului vizat dar și pretinsele suferințe psihice/morale suportate, sub formă de stres/frustrări/atingere reputației ireproșabile, urmează a fi apreciate doar în ansamblu reieșind din existența ambelor cauze penale, una dintre care s-a finalizat cu pronunțarea unei soluții de condamnare. În acest sens, evaluarea compensației bănești la 500.000 lei pentru pretinsul prejudiciu moral cauzat, nu este unul justificat, întemeiat, dar nici plauzibil. Astfel, a remarcat că, urmărirea penală în ambele cauze penale vizând acțiunile judecătorului Oleg Melniciuc s-au desfășurat în absolut aceiași perioadă 2017-2020, respectiv, orice distincție aferent suportării suferințelor sau cauzării prejudiciului moral doar pe una dintre spețe, ar fi o abordare absolut eronată.

De asemenea, intervenientul accesoriu a menționat că, pe cauza penală invocată exclusiv în cererea de chemare în judecată, și anume nr. 2017978297 - pe capătul de acuzare în baza art. 326 alin. (3) lit. a) Cod penal, reclamantul într-adevăr a fost scos de sub urmărire penală, însă cauza penală privind celălalt capăt de acuzare (art. 307 și art. 3522 Cod penal) a fost transmisă cu rechizitoriu în instanța de judecată, fiind emisă o sentință de condamnare, la moment această cauză se află în examinare în instanța de apel. Totuși, pînă cînd instanțele de judecată nu se vor pronunța asupra vinovăției/nevinovăției „definitive” a reclamantului, nu poate fi constatată ilegalitatea acțiunilor procesuale în privința ultimului.

Subsecvent, a remarcat că, în cazul lui Oleg Melniciuc, suspendarea din funcție a reclamantului a fost realizată prin hotărârea CSM nr. 210/11 din 28 mai 2019, cînd

reclamantul a fost suspendat din funcția de judecător pînă la pronunțarea unei hotărâri definitive pe cauza penală nr. 2017978297. Însă, din considerentul că CSM nu este un organ de urmărire penală, nici organ al Procuraturii și nici instanță de judecată, respectiv acțiunile acestuia nu pot constitui obiect al Legii nr. 1545/1998.

Totodată, în conformitate cu jurisprudența CEDO, organul de urmărire penală justificat a întreprins toate măsurile procedurale pe marginea cauzei penale, în cadrul căreia reclamantul Oleg Melniciuc a avut calitatea de bănuit și învinuit, or, în privința acestuia există o bănuială rezonabilă că a comis o infracțiune, iar, conform jurisprudenței Curții, bănuiala rezonabilă că a săvîrșit o infracțiune presupune existența faptelor sau a informațiilor care ar convinge un observator obiectiv că persoana în cauză ar fi putut săvârși infracțiunea.

Intervenientul accesoriu Procuratura Generală a solicitat respingerea cererii de chemare în judecată depusă de Melniciuc Oleg, ca fiind neîntemeiată. Totodată, a solicitat examinarea cauzei în lipsa acestuia, cu expedierea în termeni proximi a copiei hotărârii adoptate în adresa procurorului subsemnat (f.d. 97-99).

Prin hotărârea Judecătoriei ** sediul Centru din 09 octombrie 2023***, cererea de chemare în judecată înaintată de Melniciuc Oleg, a fost admisă integral.

S-a admis cererea de chemare în judecată înaintată de Melniciuc Oleg către Ministerul Justiției al Republicii Moldova, intervenient accesoriu Procuratura Generală şi Consiliul Superior al Magistraturii privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acţiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii şi ale instanţelor judecătoreşti în baza Legii nr. 1545-XIII din 25.02.98.

S-a încasat din contul bugetului de stat prin intermediul Ministerului Justiției al Republicii Moldova în beneficiul lui Melniciuc Oleg, prejudiciul moral în mărime de 500.000 lei (cinci sute mii lei).

S-a încasat din contul bugetului de stat prin intermediul Ministerului Justiției al Republicii Moldova în beneficiul lui Melniciuc Oleg cheltuielile pentru asistenţa juridică, în mărime de 5.100 lei (cinci mii una sută lei).

La 25 octombrie 2023, Ministerul Justiției a contestat cu apel hotărârea Judecătoriei ***** sediul Centru din 09 octombrie 2023, solicitând casarea hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri privind respingerea acțiunii reclamantului.

La data de 08 noiembrie 2023 Procuratura Generală a contestat cu apel hotărârea primei instanței, solicitând casarea acesteia cu emiterea unei noi hotărârii de respingerea integrală a acțiunii.

Prin încheierea Curții de Apel ** din 28 decembrie 2023, nu s-sa dat curs cererii de apel*** depusă de Ministerul Justiției și Procuratura Generală și i s-a comunicat apelanților Ministerul Justiției și Procuratura Generală, despre necesitatea prezentării prin intermediul cancelariei Curții de Apel ***** (mun. *****, Teilor 4) cererii de apel motivate pe suport de hârtie cu atâtea copii câți participanți la proces sânt, plus câte o copie pentru instanța de apel, acordându-i pentru aceasta un termen de 7 zile din momentul recepționării prezentei încheieri.

La 10 ianuarie 2024, Ministerul Justiției a depus cerere de apel motivată împotriva hotărârii Judecătoriei ***** (Sediul Centru), din 09 octombrie 2023, solicitând casarea acesteia cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care să fie respinsă acțiunea reclamantului ca fiind neîntemeiată.

În motivarea cererii de apel Ministerul Justiției a invocat că hotărârea Judecătoriei *****, sediul Centru, din 9 octombrie 2023 este arbitrară şi bazată în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a legii şi probelor, circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei nefiind constatate şi elucidate pe deplin, iar concluziile primei instanțe, expuse în hotărâre, fiind în contradicție cu circumstanțele cauzei, temeiuri de apel prevăzute la 386 alin. (1) lit. a) şi c) din CPC.

Separat, invocă motivul că instanță de fond nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată, a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată, temeiuri de apel prevăzute la art. 387 lit. a) şi b) din CPC.

Consideră apelantul că concluzia de bază pe care s-a întemeiat concluzia instanța de fond și anume pe art.3 din Legea 1545/1998 că Melniciuc Oleg a fost pus sub învinuire penală pentru o faptă, iar într-o finalitate a fost scos de sub urmărire penală, astfel, acțiunile organului de urmărire penală şi a procuraturii se apreciază în sensul legii - ilicite în sine şi caracterul ilicit se manifestă prin încălcarea principiului general, potrivit căruia nici o persoană nevinovată nu poate fi trasă la răspundere penală, este eronată.

Această concluzie contravine circumstanţelor cauzei penale pe care se plânge intimatul Melniciuc Oleg prin prizma Legii 1545/1998, cât şi principiilor independenţei justiţiei şi nivelului la care trebuie ea garantată, după cum urmează.

Prima condiţie care înlătură aplicabilitatea lit. a) c) şi e) din Legea 1545/1998 cazului Oleg Melniciuc ţine de circumstanţele cauzei penale, considerent din care solicită instanței de apel, la rejudecarea fondului, să ia în considerație că nici o circumstanță nu indică la ilegalitatea acțiunilor efectuate de organul de urmărire penală şi procuratură în cazul reclamantului. A

A doua condiție ce exclude aplicarea lit. a) c) şi e) din Legea 1545/1998 reiese din analiza garanțiilor conferite statutului judecătorului, prevederile legislației speciale naţionale şi internaționale cu privire la judecători. Astfel, potrivit punctului 3 al Recomandării CM/Rec(2010)12 a Comitetului Miniştrilor către statele membre cu privire la judecători: independența, eficiența şi responsabilitățile, "scopul independenței, astfel cum este prevăzut la articolul 6 din Convenţie (CEDO), este acela de a garanta fiecărei persoane dreptul fundamental ca cauza lor să fie examinată în cadrul unui proces echitabil, doar în conformitate cu temeiurile legale şi fără nici o influență necorespunzătoare.

Susține apelantul că în lipsa probelor în cadrul urmăririi penale invocate de judecătorul Melniciuc Oleg, care ar indica la acțiuni de urmărire penală ilegale, la încălcarea prevederilor legale, condiții impuse de art. 3 din Legea 1545/1998, nu poate fi adoptată concluzia acordării reparațiilor prin prisma Legii 1545/1998 pentru simplul fapt că reclamantul avea statut de judecător la momentul înfăptuirii acțiunilor de urmărire penală. Nu a fost dovedită încălcarea garanțiilor speciale conferite statutului de judecător. Unei numiri permanente nu i se poate pune capăt decât numai în cazuri de încălcări grave ale reglementărilor de natură disciplinară sau penală stabilite prin lege, sau în cazul în care judecătorul nu mai poate exercita atribuțiile judiciare (Recomandarea CM/Rec(2010)12, pct. 50).

Respectiv, judecătorul poate fi urmărit penal şi în privința dlui O. Melniciuc nu a fost admisă o ilegalitate sau încălcarea garanțiilor. Nici temei pentru aplicarea art. 1998 alin. (1), (2) Cod civil sau pentru a considera că statul ar fi acționat ilicit faţă de judecătorul Melniciuc Oleg nu au fost constatate în prima instanță, sau Pentru a stabili dacă statul este vinovat pentru a-i repara prejudiciul moral reclamantului, ar trebui să existe probele ilegalității

acțiunilor de urmărire penală, nu doar actul de clasare a procesului penal. Prin urmare, Judecătoriei *****, sediul Centru, a aplicat Legea 1545/1998, care nu trebuia să fie aplicată, constituind temei de casare a hotărârii prevăzut la art. 387 lit. b) din CPC.

De asemenea consideră reprezentantul apelantului că nu este justă nici considerațiunea instanței de fond că mediatizarea cauzei penale în care a fost vizat judecătorul Melniciuc Oleg ar constitui temei de răspundere a statului prin prisma Legii 1545/1998. Presa, deși nu trebuie să depășească anumite limite, referitoare în special la protecția reputației şi a drepturilor altora, este totuși obligată să comunice informații şi idei privind toate aspectele de interes general. Funcţia presei de a difuza informații şi idei cu privire la chestiuni de interes general se corelează cu dreptul publicului de a le primi. Informațiile şi dezbaterile publice privind pornirea cauzei penale în privința judecătorului Melniciuc O. nu au constituit aspecte intime ale vieţii private ale acestuia

Așadar, soluția Judecătoriei *****, sediul Centru, de admitere a cererii reclamantului cu încasarea prejudiciului în sumă de 500 000 lei, reiese din însăși faptul urmării penale şi scoaterii de sub urmărire penală, din considerațiunea că urmărirea penală nu putea fi înfăptuită în privinţa reclamantului Oleg Melniciuc, referindu-se la imunitatea funcțională de care s-ar bucura judecătorul, concluzia, însă, fiind contrară circumstanțelor cauzei şi dispozițiilor legale naționale şi internaționale la care ne-am referit mai sus, privind răspunderea judecătorilor, inclusiv, penală. Aprecierea vădit nerezonabilă a legii şi probelor, circumstanțelor importante pentru soluționarea cauzei constituie temeiuri pentru casarea hotărârii prevăzute la 386 alin. (1) lit. a) şi c) din CPC şi art. 387 lit. a) şi b) din CPC, din care motiv solicităm admiterea integrală a prezentei cereri de apel.

În ședința de judecată, reclamantul Melniciuc Oleg și avocatul Covaliov Natalia în interesele reclamantului au solicitat admiterea integrală a cererii de chemare în judecată concretizată cu toate motivele de fapt și de drept indicate în cerere (f.d. 171).

Alexandru Vicol, reprezentantul pârâtului Ministerul Justiției a solicitat respingerea cererii de chemare în judecată înaintată de Melniciu Oleg, ca fiind neîntemeiată (f.d. 171).

Intervenientul accesoriu Consiliul Superior al Magistraturii în ședința de judecată nu s-a prezentat, însă prin referința depusă la 21 martie 2023 a solicitat examinarea cauzei în lipsa sa (f.d. 64).

Intervenientul accesoriu Procuratura Generală în ședința de judecată nu s-a prezentat, însă prin referința depusă la 25 septembrie 2023 a solicitat respingerea cererii de chemare în judecată depusă de Melniciuc Oleg, ca fiind neîntemeiată, totodată, solicitând examinarea cauzei în lipsa sa (f.d. 99).

Verificând legalitatea şi temeinicia hotărârii contestate, prin prisma argumentelor invocate în cererile de apel şi în raport cu materialele dosarului, Colegiul civil consideră cererile de apel depuse de Ministerul Justiției al RM și Ministerul Justiției al RM ca neîntemeiate și care urmează a fi respinse, cu menținerea hotărârii instanței de fond, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 385 lit. a) CPC, instanța de apel, după ce judecă apelul, este în drept să respingă apelul şi să mențină hotărârea primei instanțe.

În conformitate cu prevederile art. 25 alin.(1) CPC, instanța trebuie să cerceteze direct şi nemijlocit probele, să asculte explicațiile părților şi intervenienților, depozițiile martorilor, concluziile expertului, consultațiile şi explicațiile specialistului, să ia cunoștință de înscrisuri, să cerceteze probele materiale, să audieze înregistrările audio şi să vizioneze înregistrările

video, să emită hotărârea numai în temeiul circumstanțelor constatate şi al probelor cercetate şi verificate în ședință de judecată.

În conformitate cu art. 117 alin.(1) şi (2) CPC, probe în pricini civile sânt elementele de fapt, dobândite în modul prevăzut de lege, care servesc la constatarea circumstanțelor ce justifică pretențiile şi obiecțiile părților, precum şi altor circumstanțe importante pentru justa soluționare a pricinii. În calitate de probe în pricini civile se admit elementele de fapt constatate din explicațiile părților şi ale altor persoane interesate în soluționarea pricinii, din depozițiile martorilor, din înscrisuri, probe materiale, înregistrări audio-video, din concluziile experților.

Conform prevederilor art.118 alin.(1) CPC, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor şi obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

În conformitate cu art.118 alin.(3) CPC, circumstanțele care au importantă pentru soluționarea justă a pricinii sunt determinate definitiv de instanța judecătorească pornind de la pretențiile şi obiecțiile părților şi ale altor participanți la proces, precum şi de la normele de drept material şi procedural ce urmează a fi aplicate.

Dispozițiile art.130 alin.(1) CPC statuează că, instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multe aspectual, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

Potrivit dispozițiilor art.240 alin.(1) CPC, la deliberarea hotărârii, instanța judecătorească apreciază probele, determină circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinilor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării pricinii şi admisibilitatea acțiunii.

În conformitate cu prevederile art.373 alin.(1), (2), (5) CPC instanța de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referințelor şi obiecțiilor înaintate, legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt şi aplicarea legii în primă instanță.

În limitele apelului, instanța de apel verifică circumstanțele şi raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum şi cele care nu au fost stabilite, dar care au importanță pentru soluționarea pricinii, apreciază probele din dosar şi cele prezentate suplimentar în instanță de apel de către participanții la proces. Instanța de apel este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Astfel, prevederile legale enunțate în mod expres obligă instanța de apel să verifice circumstanțele şi raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum şi cele care nu au fost stabilite şi este obligată să verifice legalitatea hotărârii în întregul ei şi să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Colegiul Civil reține că instanța de apel, potrivit regulilor unui proces echitabil, reținându-i-se rolul determinant al concluziilor sale, are obligația să examineze efectiv problemele esențiale care îi sunt supuse aprecierii şi să nu se limiteze la însușirea motivelor instanței inferioare. (Hirro Balani c. Spaniei, nr.18064/91 din 09.12.1994 §27; Georgiadis c. Greciei nr.21522/93 din 29.05.1997 §43).

În conformitate cu prevederile art.1 CPC, legislația procedurală civilă a Republicii Moldova reglementează raporturile sociale referitoare la raporturile procesuale civile ce apar la înfăptuirea justiției de către instanțele judecătorești de drept comun în cadrul judecării

cauzelor în acțiuni civile, precum și a altor cauze, date în competența lor de prezentul cod și de alte legi.

Potrivit dispozițiilor art.12 alin.(1) CPC, instanța judecătorească soluționează cauzele civile în temeiul Constituției Republicii Moldova, al tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte, al hotărârilor şi deciziilor Curţii Europene a Drepturilor Omului, al hotărârilor Curţii Constituționale, al legilor organice şi ordinare, al hotărârilor Parlamentului, al decretelor Președintelui Republicii Moldova, al hotărârilor și ordonanțelor Guvernului, al actelor normative ale ministerelor, ale altor autorități administrative centrale şi ale autorităților administrației publice locale. În cazurile prevăzute de lege, instanța aplică uzanțele dacă acestea nu contravin ordinii publice şi bunelor moravuri.

În corespundere cu prevederile art.5 alin.(1) Cod de procedură civilă orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanță judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-şi apăra drepturile încălcate sau contestate, libertățile şi interesele legitime.

În conformitate cu art.20 alin.(1) și (2) din Constituție, orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile şi interesele sale legitime. Nici o lege nu poate îngrădi accesul la justiție.

Conform art. 53 alin. (2) din Constituția Republicii Moldova, statul răspunde patrimonial, potrivit legii, pentru prejudiciile cauzate prin erorile săvârșite în procesele penale de către organele de anchetă şi instanțele judecătorești.

La judecarea cauzei în ordine de apel, Colegiul a stabilit că prin ordonanța Procurorului General din 11 august 2017 a fost pornită urmărirea penală în cauza nr. 2017978297, conform elementelor infracțiunii prevăzute de art. 326 alin. (3) lit. a) Cod penal, în baza autodenunțului cetățeanului Viorel Stoianov.

Prin ordonanța procurorului în Procuratura Anticorupție din 11 august 2017, Melniciuc Oleg a fost recunoscut în calitate de bănuit în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 326 alin. (3) lit. a) Cod penal.

Prin ordonanța procurorului în Procuratura Anticorupție, Mariana Botezatu din 14 august 2017 s-a dispus amânarea aducerii la cunoștință a ordonanței de recunoaștere a persoanei în calitate de bănuit și a drepturilor sale pe o perioadă de 30 zile, demersul respectiv fiind admis prin încheierea judecătorului de instrucție Andrei Niculcea nr. 114473/2017 din 14 august 2017.

Prin ordonanța procurorului în Procuratura Anticorupție, Mariana Botezatu din 08 septembrie 2017 s-a dispus prelungirea perioadei de amânare aducerii la cunoștință a

ordonanței de recunoaștere a persoanei în calitate de bănuit și a drepturilor sale pe o perioadă de 30 zile, demersul procurorului fiind admis prin încheierea judecătorului de instrucție Victor Rațoi nr. 11-4473/2017 din 08 septembrie 2017.

Prin ordonanța procurorului în Procuratura Anticorupție, Mariana Botezatu din 06 octombrie 2017 s-a dispus prelungirea perioadei de amânare aducerii la cunoștință a ordonanței de recunoaștere a persoanei în calitate de bănuit și a drepturilor sale pe o perioadă de 30 zile, demersul respectiv a procurorului fiind admis prin încheierea judecătorului de instrucție Vitalie Budeci nr. 11-5556/2017 din 06 octombrie 2017.

La 07 noiembrie 2017, procurorul în Procuratura Anticorupție, Mariana Botezatu prin ordonanță a dispus prelungirea perioadei de amânare aducerii la cunoștință a ordonanței de recunoaștere a persoanei în calitate de bănuit și a drepturilor sale pe o perioadă de 30 zile,

demersul procurorului fiind admis prin încheierea judecătorului de instrucție Andrei Niculcea nr. 11-6038/2017 din 07 noiembrie 2017.

Prin ordonanța procurorului în Procuratura Anticorupție, Mariana Botezatu din 07 decembrie 2017 s-a dispus prelungirea perioadei de amânare aducerii la cunoștință a ordonanței de recunoaștere a persoanei în calitate de bănuit și a drepturilor sale pe o perioadă de 30 zile, demersul fiind admis prin încheierea judecătorului de instrucție Mihail Diaconu nr. 11-6570/2017 din 07 decembrie 2017.

La 04 ianuarie 2018, procurorul în Procuratura Anticorupție, Mariana Botezatu prin ordonanță a dispus prelungirea perioadei de amânare aducerii la cunoștință a ordonanței de recunoaștere a persoanei în calitate de bănuit și a drepturilor sale pe o perioadă de 30 zile, demersul procurorului fiind admis prin încheierea judecătorului de instrucție Andrei Niculcea nr. 11-44/2018 din 04 ianuarie 2018.

Urmează de reținut că, la 06 februarie 2018, ordonanța procurorului din 11 august 2017 privind recunoașterea lui Melniciuc Oleg în calitate de bănuit în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 326 alin. (3) lit. a) Cod penal a fost adusă la cunoștință ultimului. Tot atunci, prin ordonanța procurorului din 06 februarie 2018, Melniciuc Oleg a fost pus sub învinuire, incriminându-i comiterea infracțiunii prevăzute de art. 326 alin. (3) lit. a) Cod penal.

În acest sens, instanța de judecată conchide că, de către procurorul în Procuratura Anticorupție au fost emise 6 ordonanțe, consecutiv, prin care s-a dispus amânarea aducerii la cunoștință a ordonanței de recunoaștere a persoanei în calitate de bănuit și a drepturilor sale, fiind admise de către judecătorul de instrucție.

Totodată, instanța de judecată reține că, în cadrul urmăririi penale în prezenta cauza penală au fost dispuse efectuarea unui șir de măsuri speciale de investigație. Astfel, prin ordonanța procurorului din 15 august 2017 s-a dispus efectuarea măsurii speciale de investigație - urmărirea vizuală a cet. Melniciuc Oleg pe un termen de 30 de zile. În rezultatul efectuării măsurii speciale de investigație menționate supra, de către șeful al DGAO Igor Carlașuc au fost întocmite două procese - verbale din 25 august 2017 și respectiv din 06 septembrie 2017 privind rezultatele efectuării urmăririi vizuale.

Prin ordonanța procurorului din 14 septembrie 2017 s-a dispus confirmarea legalității efectuării măsurii speciale de investigație - urmărirea vizuală, adică relevarea și fixarea acțiunilor cet. Melniciuc Oleg, dispusă în cadrul cauzei penale nr. 2017978297 cu amânarea aducerii la cunoștință ultimului a faptului, că acesta a fost supus urmăririi vizuale nu mai târziu de momentul încetării urmăririi penale.

Potrivit celor constatate prin ordonanță din 22 ianuarie 2020 emisă de procurorul în Procuratura Anticorupție, Statnîi Roman, se conchide că, rezultatele măsurii speciale de investigație dispuse prin ordonanța procurorului din 15 august 2017, au fost recunoscute ca nepertinente pentru această urmărire penală (f.d. 144).

Ulterior, prin ordonanța procurorului din 14 august 2017 s-a dispus efectuarea măsurii speciale de investigație - documentarea cu ajutorul metodelor și mijloacelor tehnice, localizarea sau urmărirea prin sistemul de poziționare globală (GPS) ori prin alte mijloace tehnice, întru identificarea telefoanelor mobile, cartelelor SIM utilizate în activitatea infracțională a lui Melniciuc Oleg, utilizând aparatele tehnice de înregistrare, iar informațiile obținute de a fi stocate pe suporturi tehnice și de hârtie. Iar prin încheierea judecătorului de

instrucție Andrei Niculcea din 14 august 2017 s-a admis demersul procurorului și s-a autorizat efectuarea acestei măsurii de investigații în cadrul cauzei penale nr. 2017978297.

Astfel, în rezultatul MSI efectuate, conform informației prezentate de SIS din 04 septembrie 2017 și potrivit procesului - verbal a Ofițerului superior de investigații PCE al DMS a CNA Alexandru Savca au fost identificate următoarele posturi de telefonie mobilă și de EMEI, folosite de cet. Melniciuc Oleg: 37379720771; IMEI: 35577107999826 și IMEI: 35531908348160.

Prin încheierea judecătorului de instrucție din 18 septembrie 2017 s-a constatat respectarea cerințelor legale la efectuarea măsurii speciale de investigație - documentarea cu ajutorul metodelor și mijloacelor tehnice, localizarea sau urmărirea prin sistemul de poziționare globală (GPS) ori prin alte mijloace tehnice, întru identificarea telefoanelor mobile, cartelelor SIM utilizate în activitatea infracțională a lui Melniciuc Oleg Vladimir, cu utilizarea aparatelor tehnice de înregistrare, dispuse în cadrul cauzei penale nr. 2017978297, consemnate prin procesul-verbal din 12 septembrie 2017. Totodată, prin încheiere menționată supra s-a dispus amânarea aducerii la cunoștință persoanelor supuse măsurii speciale de investigație, însă nu mai târziu din momentul finalizării urmăririi penale.

Prin ordonanța procurorului din 15 august 2017 s-a dispus efectuarea măsurii speciale de investigații - interceptarea și înregistrarea comunicărilor telefonice efectuate de la număr de telefon 079521552 care este utilizat de către Melniciuc Oleg pe un termen de 30 de zile, începând cu data și ora conexiunii, fiind autorizată măsura specială de investigație de către judecătorul de instrucție Andrei Niculcea prin încheierea din 15 august 2017.

Astfel, la 15 septembrie 2017 a fost emis procesul-verbal privind interceptarea și înregistrarea comunicărilor prin care s-a constatat faptul precum că în rezultatul audierii comunicărilor telefonice purtate de la postul de telefonie cu numărul de apel 079521552 în perioada autorizată de interceptare și înregistrare nu s-a constatat prezența unor convorbiri care au importanță pentru cauza penală.

În acest sens, instanța reține că, ca urmare a celor indicate supra, prin ordonanța procurorului din 17 septembrie 2017 informația acumulată a fost recunoscută ca nepertinentă pentru cauza penală. Iar prin încheierea judecătorului de instrucție din 18 septembrie 2017 a fost admis demersul procurorului: fiind constatată respectarea cerințelor legale la efectuarea interceptării și înregistrării comunicărilor telefonice efectuate de la număr de telefon 079521552 care este utilizat de către Melniciuc Oleg conținute pe suportul electronic original de model CD -R ’’Verbatim” cu nr. de inventar 3169/17; fiind dispusă nimicirea a suportului de informație CD -R ’’Verbatim” cu nr. de inventar 3169/17. Totodată, fiind dispusă amânarea aducerii la cunoștință persoanelor supuse măsurii speciale de investigații a procesului-verbal și a încheierii menționate supra, însă nu mai târziu de momentul finalizării urmăririi penale.

De asemenea, prin ordonanța procurorului din 11 septembrie 2017 s-a dispus efectuarea măsurii speciale de investigație - interceptarea și înregistrarea comunicărilor telefonice efectuate de la număr de telefon 079720771 și numerele de IMEI 35577107999826 și 35531908348160 care sunt utilizate de către Melniciuc Oleg pe un termen de 30 de zile, începând cu data și ora conexiunii, fiind autorizată efectuarea acestei măsurii speciale de investigații prin încheierea judecătorului de instrucție Vitalie Budeci din 11 septembrie 2017.

Ulterior, efectuarea măsurii speciale de investigație vizate a fost prelungită prin încheierea judecătorului de instrucție din 12 octombrie 2017 pe un termen de 30 de zile; prin

încheierea judecătorului de instrucție Andrei Niculcea din 07 noiembrie 2017 pe un termen de 30 de zile; prin încheierea judecătorului de instrucție din 07 decembrie 2017 pe un termen de 30 de zile și prin încheierea judecătorului de instrucție Andrei Niculcea din 10 ianuarie 2018 pe un termen de 30 de zile.

Astfel, la 09 februarie 2018 a fost întocmit procesul-verbal privind interceptarea și înregistrarea comunicărilor, purtate de Melniciuc Oleg de la numărul de telefon 079720771 și numerele de IMEI 35577107999826 și 35531908348160 ce sînt utilizate de către Melniciuc Oleg, în perioada de timp autorizată 12 septembrie 2017 - 09 februarie 2018 ora 13:05 ce au fost înscrise pe purtătorii de informații CD-R „Verbatim" cărora iau fost atribuite numere de ordine. În rezultatul audierii comunicărilor telefonice purtate de la posturile de telefonie mobilă de la numărul de telefon 079720771 și numerele de IMEI 35577107999826 și 35531908348160 în perioada autorizată de interceptare și înregistrare, s-a stabilit că de pe numerele de apel vizate nu au fost purtate discuții relevante pentru cauza penală, precum nu au fost interceptate careva mesaje text primite sau expediate pe/de pe numerele de apel nominalizate ce ar avea tangență cu circumstanțele examinate în cadrul urmăririi penale.

Urmează de reținut că, prin ordonanța procurorului din 09 februarie 2018 s-a dispus considerarea ca fiind nepertinente pentru cauza penală nr. 2017978297 a procesuluiverbal privind interceptarea privind înregistrarea comunicărilor din 09 februarie 2018 și purtătorii materiali de informație. Iar prin încheierea judecătorului de instrucție Andrei Niculcea din 09 februarie 2018 s-a constatat respectarea cerințelor legale la efectuarea interceptării și înregistrării comunicărilor telefonice efectuate de la număr de telefon 079720771 și numerele de IMEI 35577107999826 și 35531908348160 ce sînt utilizate de către Melniciuc Oleg conținute pe suporturile electronice originale CD-R „Verbatim" cărora i-au fost atribuite numere de inventar și s-a dispus nimicirea suporturilor electronice.

Instanța de judecată reține că, prin ordonanța procurorului din 07 septembrie 2017 s-a dispus efectuarea măsurii speciale de investigație - documentarea cu ajutorul metodelor și mijloacelor tehnice, și interceptarea și înregistrarea comunicărilor și înregistrarea de imagini în cadrul întâlnirilor ce vor avea loc între Oleg Melniciuc și Stoianov Viorel precum și cu alte persoane care contribuie în orice mod la pregătirea, comiterea, favorizarea sau tăinuirea infracțiunilor investigate, fie primesc sau transmit informații relevante și importante pentru cauza penală, pe un termen de 30 de zile, fin autorizată măsura specială de investigație prin încheierea judecătorului de instrucție Andrei Niculcea din 07 septembrie 2017.

Prin ordonanța procurorului din 18 septembrie 2017 s-a dispus efectuarea măsurii speciale de investigație - interceptarea și înregistrarea comunicărilor telefonice efectuate de la număr de telefon 079131712 care este utilizat de către Melniciuc Oleg pe un termen de 30 de zile, începând cu data și ora conexiunii, fiind autorizată prin încheierea judecătorului de instrucție. Ulterior, măsura specială de investigație a fost prelungită prin încheierea judecătorului de instrucție din 19 octombrie 2017 pe un termen de 30 de zile; prin încheierea judecătorului de instrucție din 17 noiembrie 2017 pe un termen de 30 de zile și prin încheierea judecătorului de instrucție din 18 decembrie 2017 pe un termen de 30 de zile.

Astfel, la 18 ianuarie 2018 a fost emis procesul-verbal privind interceptarea și înregistrarea comunicărilor prin care s-a constatat faptul precum că în rezultatul audierii comunicărilor telefonice purtate de la postul de telefonie cu numărul de apel 079131712 în perioada autorizată de interceptare și înregistrare nu s-a constatat prezența unor convorbiri care au importanță pentru cauza penală. Iar ca urmare a celor indicate supra, prin ordonanța

procurorului din 19 ianuarie 2018 informația acumulată a fost recunoscută ca nepertinentă pentru cauza penală.

Totodată, prin încheierea judecătorului de instrucție din 19 ianuarie 2018 a fost constatată respectarea cerințelor legale la efectuarea interceptării și înregistrării comunicărilor telefonice efectuate de la număr de telefon 079131712 care este utilizat de către Melniciuc Oleg conținute pe suportul electronic original de model CD -R ''Verbatim" cu numerele de inventar atribuite și s-a dispus nimicirea suporturilor de informație CD -R ''Verbatim" cu numere de inventar atribuite. De asemenea, prin încheierea judecătorului de instrucție s-a dispus amânarea aducerii la cunoștință persoanelor supuse măsurii speciale de investigații a procesului-verbal menționat supra și a încheierii respective, însă nu mai târziu de momentul finalizării urmăririi.

Ulterior, prin ordonanța Procurorului adjunct-interimar al Procurorului-șef al PA Octavian lachimovschi din 21 august 2019 s-a dispus efectuarea urmării penale în cauza penală nr. 2017978297 de către un grup de procurori și ofițeri de urmărire penală, conducătorul grupului de urmărire penală fiind desemnat procurorul în Procuratura Anticorupție Statnîi Roman.

Astfel, în scopul acumulări informațiilor pentru această cauză penală la 23 august 2019, Procurorul de caz a interpelat Judecătoria ***** (sediul Central) în vederea obținerii informațiilor aferent ample privind cauzele civile, administrative și contencios examinate de către Judecătoria sect. Rîșcani, mun.*****, în perioada 2010-2018, unde în calitate de părți au fost următoarele persoane: Stoianov Viorel, Stoianov Romiro, Podolco Miroslava.

În acest sens, potrivit raportului ofițerului superior de Investigație PCE al DMS a DGAO a CNA - Alexandru Savca se concluzionează precum că nu ar fi stabilit informații relevante pentru prezenta cauză penală cu privire la legăturile cet. Stoianov Viorel cu justițiabilii pe cele 65 de cauze civile, administrative și contencios examinate de Judecătoria sect. Rîșcani, mun.*****, în perioada 2010-2018, unde în calitate de oponenți au fost Stoianov Viorel, Stoianov Romiro, Podolco Miroslava .

De asemenea, ofițerul superior de Investigație PCE al DMS a DGAO a CNAAlexandru Savca a indicat că nu ar fi stabilit nici careva legături între învinuitul Melniciuc Oleg și justițiabilii Stoianov Viorel, Stoianov Romiro, Podolco Miroslava și nici nu au fost stabilite careva eventuale acțiuni coruptibile comise de părți la proces, instanța de judecată sau de către învinuitul Melniciuc Oleg.

Subsecvent, instanța de judecată atestă că, la 26 mai 2019 de către Procurorul General Eduard Harunjen a fost înaintat un demers către Consiliul Superior al Magistraturii cu solicitarea suspendării din funcție a judecătorului din cadrul Judecătoriei *****, Melniciuc Oleg, învinuit în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 326 alin. (3), lit. a) din Codul penal până la adoptarea definitivă a hotărârii pe cauza penală nominalizată.

Astfel, la 28 mai 2019, prin hotărârea nr. 210/11 Consiliului Superior al Magistraturii a admis demersul Procurorului General Eduard Harunjen și a dispus suspendarea din funcție a judecătorului din cadrul Judecătoriei *****, Melniciuc Oleg până la adoptarea hotărîrii definitive pe cauza dată (f.d. 14-16).

Urmează de reținut că, prin ordonanța procurorului din 09 februarie 2018 s-a dispus considerarea ca fiind nepertinente pentru cauza penală nr. 2017978297 a procesuluiverbal privind interceptarea privind înregistrarea comunicărilor din 09 februarie 2018 și purtătorii materiali de informație. Iar prin încheierea judecătorului de instrucție Andrei Niculcea din 09

februarie 2018 s-a constatat respectarea cerințelor legale la efectuarea interceptării și înregistrării comunicărilor telefonice efectuate de la număr de telefon 079720771 și numerele de IMEI 35577107999826 și 35531908348160 ce sînt utilizate de către Melniciuc Oleg conținute pe suporturile electronice originale CD-R „Verbatim" cărora i-au fost atribuite numere de inventar și s-a dispus nimicirea suporturilor electronice.

De asemenea se mai reține că, prin ordonanța procurorului din 07 septembrie 2017 s-a dispus efectuarea măsurii speciale de investigație - documentarea cu ajutorul metodelor și mijloacelor tehnice, și interceptarea și înregistrarea comunicărilor și înregistrarea de imagini în cadrul întâlnirilor ce vor avea loc între Oleg Melniciuc și Stoianov Viorel precum și cu alte persoane care contribuie în orice mod la pregătirea, comiterea, favorizarea sau tăinuirea infracțiunilor investigate, fie primesc sau transmit informații relevante și importante pentru cauza penală, pe un termen de 30 de zile, fin autorizată măsura specială de investigație prin încheierea judecătorului de instrucție Andrei Niculcea din 07 septembrie 2017.

Prin ordonanța procurorului din 18 septembrie 2017 s-a dispus efectuarea măsurii speciale de investigație - interceptarea și înregistrarea comunicărilor telefonice efectuate de la număr de telefon 079131712 care este utilizat de către Melniciuc Oleg pe un termen de 30 de zile, începând cu data și ora conexiunii, fiind autorizată prin încheierea judecătorului de instrucție. Ulterior, măsura specială de investigație a fost prelungită prin încheierea judecătorului de instrucție din 19 octombrie 2017 pe un termen de 30 de zile; prin încheierea judecătorului de instrucție din 17 noiembrie 2017 pe un termen de 30 de zile și prin încheierea judecătorului de instrucție din 18 decembrie 2017 pe un termen de 30 de zile.

Astfel, la 18 ianuarie 2018 a fost emis procesul-verbal privind interceptarea și înregistrarea comunicărilor prin care s-a constatat faptul precum că în rezultatul audierii comunicărilor telefonice purtate de la postul de telefonie cu numărul de apel 079131712 în perioada autorizată de interceptare și înregistrare nu s-a constatat prezența unor convorbiri care au importanță pentru cauza penală. Iar ca urmare a celor indicate supra, prin ordonanța procurorului din 19 ianuarie 2018 informația acumulată a fost recunoscută ca nepertinentă pentru cauza penală.

Totodată, prin încheierea judecătorului de instrucție din 19 ianuarie 2018 a fost constatată respectarea cerințelor legale la efectuarea interceptării și înregistrării comunicărilor telefonice efectuate de la număr de telefon 079131712 care este utilizat de către Melniciuc Oleg conținute pe suportul electronic original de model CD -R ''Verbatim" cu numerele de inventar atribuite și s-a dispus nimicirea suporturilor de informație CD -R ''Verbatim" cu numere de inventar atribuite. De asemenea, prin încheierea judecătorului de instrucție s-a dispus amânarea aducerii la cunoștință persoanelor supuse măsurii speciale de investigații a procesului-verbal menționat supra și a încheierii respective, însă nu mai târziu de momentul finalizării urmăririi.

Ulterior, prin ordonanța Procurorului adjunct-interimar al Procurorului-șef al PA Octavian Iachimovschi din 21 august 2019 s-a dispus efectuarea urmării penale în cauza penală nr. 2017978297 de către un grup de procurori și ofițeri de urmărire penală, conducătorul grupului de urmărire penală fiind desemnat procurorul în Procuratura Anticorupție Statnîi Roman.

Astfel, în scopul acumulări informațiilor pentru această cauză penală la 23 august 2019, Procurorul de caz a interpelat Judecătoria ***** (sediul Central) în vederea obținerii informațiilor aferent ample privind cauzele civile, administrative și contencios examinate de

către Judecătoria sect. Rîșcani, mun.*****, în perioada 2010-2018, unde în calitate de părți au fost următoarele persoane: Stoianov Viorel, Stoianov Romiro, Podolco Miroslava.

În acest sens, potrivit raportului ofițerului superior de Investigație PCE al DMS a DGAO a CNA - Alexandru Savca se concluzionează precum că nu ar fi stabilit informații relevante pentru prezenta cauză penală cu privire la legăturile cet. Stoianov Viorel cu justițiabilii pe cele 65 de cauze civile, administrative și contencios examinate de Judecătoria sect. Rîșcani, mun.*****, în perioada 2010-2018, unde în calitate de oponenți au fost Stoianov Viorel, Stoianov Romiro, Podolco Miroslava .

De asemenea, ofițerul superior de Investigație PCE al DMS a DGAO a CNAAlexandru Savca a indicat că nu ar fi stabilit nici careva legături între învinuitul Melniciuc Oleg și justițiabilii Stoianov Viorel, Stoianov Romiro, Podolco Miroslava și nici nu au fost stabilite careva eventuale acțiuni coruptibile comise de părți la proces, instanța de judecată sau de către învinuitul Melniciuc Oleg.

Subsecvent, instanța de judecată atestă că, la 26 mai 2019 de către Procurorul General Eduard Harunjen a fost înaintat un demers către Consiliul Superior al Magistraturii cu solicitarea suspendării din funcție a judecătorului din cadrul Judecătoriei *****, Melniciuc Oleg, învinuit în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 326 alin. (3), lit. a) din Codul penal până la adoptarea definitivă a hotărârii pe cauza penală nominalizată.

Astfel, la 28 mai 2019, prin hotărârea nr. 210/11 Consiliului Superior al Magistraturii a admis demersul Procurorului General Eduard Harunjen și a dispus suspendarea din funcție a judecătorului din cadrul Judecătoriei *****, Melniciuc Oleg până la adoptarea hotărîrii definitive pe cauza dată (f.d. 14-16).

Urmează de reținut că, la 24 iunie 2019, reclamantul Melniciuc Oleg a depus cerere de chemare în judecată către Consiliul Superior al Magistraturii cu privire la anularea hotărârii nr. 210/11 din 28 mai 2019 cu privire la suspendarea din funcție a acestuia. Astfel, prin hotărîrea Curții de Apel ***** din 24 octombrie 2019 s-a admis cererea de chemare în judecată înaintată de Melniciuc Oleg și s-a anulat hotărîrea Consiliului Superior al Magistraturii nr. 210/11 din 28 mai 2019 cu privire la suspendarea din funcție. Iar prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 29 septembrie 2021, recursul depus de Consiliul Superior al Magistraturii s-a declarat inadmisibil (f.d. 17-21).

Prin ordonanța din 22 ianuarie 2020 procurorul în Procuratura Anticorupție, Statnîi Roman a dispus scoaterea cet. Melniciuc Oleg de sub urmărire penală nr. 2017978297, în conformitate cu prevederile art. 284 alin. (2) pct. 2 Cod de procedură penală și clasarea procesului penal nr. 2017978297 din motivul că în acțiunile cet. Melniciuc Oleg nu se întrunesc elementele infracțiunii prevăzute de art. 326 alin. (2) lit. a) din Codul penal, sau ale altei infracțiuni prevăzute de partea specială a Codului penal, în conformitate cu prevederile pct. 3) art. 275 din Codul de procedură penală (f.d. 142-156).

Colegiul civil reține că prin acțiunea înaintată, reclamantul Melniciuc Oleg a solicitat admiterea cererii de chemare în judecată concretizată; încasarea de la bugetul de stat prin intermediul Ministerului Justiției a prejudiciului moral cauzat, prin atragerea ilegală la răspundere penală în mărime de 500.000 lei și încasarea cheltuielilor de judecată.

Fiind învestită cu examinarea pricinii în fond, prima instanță a admis acțiunea, înaintată de Melniciuc Oleg către Ministerul Justiției al Republicii Moldova, intervenient accesoriu Procuratura Generală şi Consiliul Superior al Magistraturii privind modul de reparare a

prejudiciului cauzat prin acţiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii şi ale instanţelor judecătoreşti în baza Legii nr. 1545-XIII din 25.02.98.

S-a încasat din contul bugetului de stat prin intermediul Ministerului Justiției al Republicii Moldova în beneficiul lui Melniciuc Oleg, prejudiciul moral în mărime de 500.000 lei (cinci sute mii lei).

S-a încasat din contul bugetului de stat prin intermediul Ministerului Justiției al Republicii Moldova în beneficiul lui Melniciuc Oleg cheltuielile pentru asistenţa juridică, în mărime de 5.100 lei (cinci mii una sută lei).

Colegiul civil notează că prevederi relevante speței se conțin în Legea nr. 1545- XIII din 25 februarie 1998 privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii şi ale instanțelor judecătorești, care stabilește expres atât momentul nașterii dreptului la repararea prejudiciului, cât şi condițiile în temeiul cărora survine răspunderea statului.

Din start, este necesar de precizat faptul că instanța de apel nu pune la îndoială obligația legală a procurorului, organului de urmărire penală, în limitele competenței lor, de a porni urmărirea penală în cazul în care există o bănuială rezonabilă despre aceia că a fost săvârșită o infracțiune sau în cazul în care au fost sesizații despre săvârșirea unei infracțiuni și de a efectua acțiunile necesare în vederea constatării faptei penale şi a persoanei vinovate, or, urmărirea penală are ca obiect colectarea probelor necesare cu privire la existența infracțiuni și identificarea făptuitorului.

Totuși, Colegiul civil consideră imperios să sublinieze faptul că, potrivit art. art. 1, 7, 8, 252, 254 Codul de procedură penală, pornirea urmăririi penale și incriminarea persoanelor în comiterea unor fapte prevăzute de Codul penal urmează a fi bazată pe un echilibru just, real și efectiv între bănuială rezonabilă, bazată pe fapte și probe verosimile privind comiterea infracțiunii și îndoială rezonabilă, prin care organul de urmărire penală este ținut de lege să privească cumulul de probele administrate, ambele bănuieli fiind raportate la obligația organului de urmărire penală și a procurorilor să ia toate măsurile prevăzute de lege pentru cercetarea sub toate aspectele, completă şi obiectivă, a circumstanțelor cauzei și pentru stabilirea adevărului.

Instanța de apel notează, ca fiind deosebit de important faptul că concluziile ofițerilor de urmărire penală și a procurorilor despre vinovăția persoanei în săvârșirea infracțiuni nu pot fi întemeiate pe presupuneri și că toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate, în condițiile codului de procedură penală, se interpretează în favoarea bănuitului, învinuitului. La fel, una din sarcinile fundamentale a ofițerilor de urmărire penală și a procurorilor, constă în obligația de a întreprinde toate măsurile prevăzute de lege pentru cercetarea sub toate aspectele, completă şi obiectivă, a circumstanțelor cauzei pentru stabilirea adevărului, care prezumă excluderea caracterului inchizițional al anchetei penale.

Astfel, art. 1 din Legea nr. 1545 din 25 februarie 1998, stipulează că prezenta lege constituie actul legislativ de bază care reglementează cazurile, modul şi condițiile de răspundere patrimonială a statului pentru prejudiciul cauzat prin acțiunile ilicite comise în procesele penale şi contravenționale de organele de urmărire penală, de procuratură şi de instanțele judecătorești.

Conform art. 2 alin. (1) din Legea citată, prin acțiuni ilicite se înțelege, acțiuni sau inacțiuni ale organului împuternicit să examineze cazurile cu privire la contravenții, ale organului de urmărire penală sau ale instanței de judecată, care exclud vinovăția acestora, al

căror caracter ilegal se manifestă prin încălcarea principiului general, potrivit căruia nici o persoană nevinovată nu poate fi trasă la răspundere şi nu poate fi judecată, (erori) ori fapte ale persoanelor cu funcție de răspundere din organul de urmărire penală sau din instanța de judecată, manifestate prin încălcarea intenționată a normelor procedurale şi materiale în timpul procedurii penale sau contravenționale (infracțiuni).

Conform art. 3 Legea privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acţiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii şi ale instanțelor judecătorești nr. 1545 din 25.02.1998, în conformitate cu prevederile prezentei legi, este reparabil prejudiciul material şi moral cauzat persoanei fizice sau juridice în urma:

reţinerii ilegale, aplicării ilegale a măsurilor preventive sub formă de arest, de declaraţie de a nu părăsi localitatea sau ţara, tragerii ilegale la răspundere penală;

condamnării ilegale, confiscării ilegale a averii, supunerii ilegale la muncă neremunerată în folosul comunității;

efectuării ilegale, în cazul urmăririi penale ori judecării cauzei penale, a percheziției, ridicării, punerii ilegale sub sechestru a averii, eliberării sau suspendării ilegale din lucru (funcţie), precum şi în urma altor acţiuni de procedură care limitează drepturile persoanelor fizice sau juridice;

supunerii ilegale la arest contravenționala, reţinerii contravenționale ilegale sau aplicării ilegale a amenzii contravenționale de către instanţa de judecată;

efectuării măsurilor speciale de investigaţii cu încălcarea prevederilor legislaţiei;

ridicării ilegale a documentelor contabile, a altor documente, a banilor, a ştampilelor, precum şi în urma blocării conturilor bancare.

(2) Prejudiciul cauzat se repară integral, indiferent de culpa persoanelor cu funcţie de răspundere din organele de urmărire penală, din procuratură şi din instanţele judecătoreşti.

Așadar potrivit art. 6 lit. b) și art. 10 din Legea nr. 1545 din 25.02.1998, dreptul la repararea prejudiciului, în mărimea şi modul stabilite de prezenta lege, apare în cazul scoaterii persoanei de sub urmărire penală sau încetării urmăririi penale pe temeiuri de reabilitare. Dreptul persoanei fizice la repararea prejudiciului moral în mărimea şi în modul stabilite de prezenta lege apare în cazurile specificate la art.6.

Din probatoriu administrat se atestă că, odată cu emiterea ordonanței procurorului în Procuratura Anticorupție, Statnîi Roman prin care s-a scos de sub urmărire penală cet. Melniciuc Oleg și s-a clasat cauza penală nr. 2017978297, pe motivul că în acțiunile cet. Melniciuc Oleg nu se întrunesc elementele infracțiunii prevăzute de art. 326 alin. (2) lit. a) din Codul penal, sau ale altei infracțiuni prevăzute de partea specială a Codului penal, în conformitate cu prevederile pct. 3) art. 275 din Codul de procedură penală, reclamantul este în drept să pretindă repararea prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor de judecată prin prisma Legii nr. 1545 din 25.02.1998.

În acest sens, instanța de fond corect a considerat de a respinge ca neîntemeiate alegațiile pârâtului Ministerul Justiției precum că, chiar și dacă în privința reclamantului a fost emisă ordonanța de scoatere de sub urmărirea penală, prin prisma Legii nr. 1545, persoana are dreptul să solicite despăgubiri în situația în care aceasta a fost recunoscută în calitate de învinuit, fiind condamnată și ulterior emisă în privința sa o sentință de achitare.

Or, potrivit art. 3 lit. lit. a), c) și e) din Legea privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii şi ale instanțelor

judecătorești nr. 1545 din 25.02.1998, în conformitate cu prevederile prezentei legi, este reparabil prejudiciul material şi moral cauzat persoanei fizice sau juridice și în urma reţinerii ilegale, aplicării ilegale a măsurilor preventive sub formă de arest, de declaraţie de a nu părăsi localitatea sau ţara, *tragerii ilegale la răspundere penală*; efectuării ilegale, în cazul urmăririi penale ori judecării cauzei penale, a percheziţiei, ridicării, punerii ilegale sub sechestru a averii, *eliberării sau suspendării ilegale din lucru (funcţie), precum şi în urma altor acţiuni de procedură care limitează drepturile persoanelor fizice sau juridice* și *efectuării măsurilor speciale de investigaţii cu încălcarea prevederilor legislaţiei.*

Totodată doar după 2 ani și 5 luni, procurorul în Procuratura Anticorupție, Statnîi Roman a emis ordonanța prin care s-a scos de sub urmărire penală învinuitul Melniciuc Oleg și s-a clasat cauza penală nr. 2017978297 pe motivul că în acțiunile cet. Melniciuc Oleg nu se întrunesc elementele infracțiunii prevăzute de art. 326 alin. (2) lit. a) din Codul penal, sau altei infracțiuni prevăzute de partea specială a Codului penal, în conformitate cu prevederile pct. 3 art. 275 Cod de procedură penală.

În consecință, este cert și fără echivoc că Melniciuc Oleg a fost pus sub învinuire pentru o faptă, or, într-o finalitate, a fost scos de sub urmărire penală, astfel, acțiunile organului de urmărire penală și a procuraturii se apreciază în sensul legii - *ilicite în sine, caracterul lor ilicit se manifestă prin încălcarea principiului general, potrivit căruia nici o persoană nevinovată nu poate fi trasă la răspundere penală.*

Potrivit art. 1998 alin. alin. (1), (2) Cod civil, cel care acționează față de altul în mod ilicit, cu vinovăţie este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege, şi prejudiciul moral cauzat prin acţiune sau omisiune. Prejudiciul cauzat prin fapte licite sau fără vinovăţie se repară numai în cazurile expres prevăzute de lege.

În conformitate cu prevederile art. 2036 alin. alin. (1), (3) Cod civil, în cazul în care persoanei i s-a cauzat un prejudiciu moral prin fapte ce atentează la drepturile ei personale nepatrimoniale, precum şi în alte cazuri prevăzute de lege, instanţa de judecată are dreptul să oblige persoana responsabilă la reparaţia prejudiciului prin plata de despăgubiri.

Repararea prejudiciului moral se face şi în lipsa vinovăţiei autorului, faptei ilicite în cazul în care prejudiciul este cauzat prin condamnare ilegală, atragere ilegală la răspundere penală, aplicare ilegală a arestului preventiv sau a declaraţiei scrise de a nu părăsi localitatea, aplicarea ilegală în calitate de sancțiune administrativă a arestului, muncii neremunerate în folosul comunităţii şi în alte cazuri prevăzute de lege.

Potrivit art. 2037 Cod civil, mărimea despăgubirii pentru prejudiciu moral se determină de către instanţa de judecată în funcţie de caracterul şi gravitatea prejudiciului moral cauzat persoanei vătămate, de gradul de vinovăţie a autorului prejudiciului, dacă vinovăţia este o condiţie a răspunderii, şi de măsura în care această despăgubire poate aduce satisfacţie echitabilă persoanei vătămate. Caracterul şi gravitatea prejudiciului moral le apreciază instanţa de judecată, luînd în considerare circumstanţele în care a fost cauzat prejudiciul, restrîngerea posibilităţilor de viaţă familială şi socială, precum şi statutul social al persoanei vătămate.

La determinarea despăgubirii, instanţa de judecată va tinde să acorde o despăgubire care, pe de o parte, are o mărime comparabilă cu cea acordată în mod obişnuit în împrejurări similare şi, pe de altă parte, ia în cont particularitățile cazului.

Conform art. 11 alin. (1) Legea nr. 1545 din 25.02.1998, mărimea compensației pentru repararea prejudiciului moral se stabilește de instanța de judecată în modul prevăzut de

prezenta lege. Mărimea concretă a compensației se determină luîndu-se în considerare: gravitatea infracțiunii de a cărei săvîrşire a fost învinuită persoana respectivă; caracterul şi gravitatea încălcărilor procesuale comise la urmărirea penală şi la examinarea cauzei penale în instanţa de judecată; rezonanţa pe care a avut-o în societate informaţia despre învinuirea persoanei; durata urmăririi penale, precum şi durata examinării cauzei penale în instanţa de judecată; natura dreptului personal lezat şi locul lui în sistemul de valori al persoanei; suferinţele fizice, caracterul şi gradul suferințelor psihice; măsura în care compensația bănească poate atenua suferințele fizice şi psihice cauzate; durata aflării nelegitime a persoanei în detenţie. Alin. (3) al articolului respectiv mai prevede că, în toate cazurile, instanţa de judecată se va baza pe principiile compensării rezonabile şi echitabile a prejudiciului moral.

Având în vedere criteriile de stabilire a compensației pentru repararea prejudiciului moral în coraport cu principiul general al echității, instanța de judecată a luat în considerație faptul că Melniciuc Oleg a fost învinuit de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 326 alin. (3) lit. a) Cod penal, fiind efectuate de către organele de urmărire penală măsuri speciale de investigații cu încălcarea prevederilor legislației și fiind dispusă suspendarea reclamantului din funcția deținută.

Totodată, instanța de judecată corect a reținut ca întemeiate argumentele reclamantului precum că, ca urmare a pornirii urmării penale, punerii sub învinuire a reclamantului, suspendării din funcție, efectuării un șir de măsuri speciale de investigații care ulterior au fost considerate ca nepertinente, și inclusiv durata urmăririi penale, ultimul s-a aflat într-o stare de incertitudine și neliniște.

Unul din criteriile orientative generale de apreciere a prejudiciului moral este criteriul echității, care exprimă că indemnizația trebuie să prezinte o justă şi integrală despăgubire. În temeiul Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului şi a Libertăţilor Fundamentale, acest criteriu se traduce prin necesitatea ca partea vătămată să primească o satisfacție echitabilă pentru prejudiciul moral suferit. Efectele adverse ale unei detenții ilegale, condamnări ilegale, suspendări din lucru nu necesită aducerea de probe susceptibile să ateste manifestarea externă a suferințelor produse în timpul detenției, condamnării, privării de dreptul de a munci. Efectele asupra stării psihice a persoanei pot persista chiar și după achitarea persoanei, după punerea persoanei în libertate, după reîncadrarea în serviciu. Instanța de judecată va lua în considerare faptul că încălcarea constatată a dreptului la libertate și siguranță a reclamantului, precum și declarațiile acestuia potrivit cărora se afla într-o stare psihologică sensibilizată în timpul urmăririi penale, condamnării ilegale, arestării, suspendării din funcție, sunt suficiente pentru stabilirea existenței unui prejudiciu moral. Pentru aceasta nu este necesară deteriorarea obiectivă vizibilă a stării fizice ori psihice a inculpatului.

Ba mai mult, informația cu privire la pornirea urmării penale în baza art. 326 alin. (3) lit. a) Cod penal și punerea sub învinuire a reclamantului Melniciuc Oleg a avut o rezonanță puternică pentru societate, or, informația respectivă a fost difuzată pe larg în mass-media, și anume: la data de 20 martie 2018 a fost publicată informația pe site-ul TV8, precum și la postul de televiziune TV8; la data de 21 martie 2018 a fost publicat un articol în publicația Ziarul de Gardă; la 21 martie 2019 a fost publicat un articol la subiect pe site-ul Agora; la 09 noiembrie 2019 informația privind atragerea la răspundere penală pe faptul traficului de influență de 100.000 euro a fost difuzată pe portalul Anticorupție; la 21 noiembrie 2019 a

fost publicat un articol la subiect pe site-ul Anticorupție.md iar la 29 iulie 2020 publicația Ziarul de Gardă a informat publicul că, cauza penală deschisă pe numele judecătorului Oleg Melniciuc pentru trafic de influență a fost clasată (f.d. 22-29).

Totodată, este relevant că reclamantul la momentul desfășurării urmăririi penale activa în calitate de judecător în cadrul Judecătoriei ***** (sediul Râșcani), fiind lipsit de posibilitatea de a munci conform specialității datorită suspendării din funcție a acestuia pe perioada 02 iulie 2019 - 24 octombrie 2019, fapt care în mod cert a afectat activitatea și reputația profesională a reclamantului, or, infracțiunea de care a fost bănuit, învinuit ține nemijlocit de activitatea lui.

Prin urmare, evaluarea daunelor morale sub aspectul criteriilor care vor sta la baza cunatumului despăgubirilor trebuie să fie obiective.

În asemenea circumstanțe Colegiul consideră că instanța de fond just a conchis că suma de 500.000 lei (cinci sute mii lei) constituie o compensație echitabilă în vederea reparării prejudiciul moral suportat de către reclamant.

În acest sens, Colegiul apreciază drept lipsite de temei argumentele Ministerului Justiției cu privire la faptul că în speță, nu sunt întrunite condițiile de aplicabilitate a răspunderii statului prin prisma Legii nr. 1545 din 25 februarie 1998, or ultimul prin ordonanța din 22 ianuarie 2020 procurorul în Procuratura Anticorupție, Statnîi Roman a dispus scoaterea cet. Melniciuc Oleg de sub urmărire penală nr. 2017978297, în conformitate cu prevederile art. 284 alin. (2) pct. 2 Cod de procedură penală și clasarea procesului penal nr. 2017978297 din motivul că în acțiunile cet. Melniciuc Oleg nu se întrunesc elementele infracțiunii prevăzute de art. 326 alin. (2) lit. a) din Codul penal, sau ale altei infracțiuni prevăzute de partea specială a Codului penal, în conformitate cu prevederile pct. 3) art. 275 din Codul de procedură penală (f.d. 142-156).

În conformitate cu art. 94 alin. (1) şi art. 96 CPC, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părții care a avut cîștig de cauză toate cheltuielile de judecată, precum și cheltuielile ei de asistență juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare și rezonabile. Cheltuielile menționate la alin.(1) se compensează părții care a avut cîștig de cauză dacă aceasta a fost reprezentată în judecată de un avocat.

Ca urmare a faptului că acțiunea înaintată de Melniciuc Oleg a fost admisă, acestuia urmează să-i fie compensate cheltuielile de judecată suportate în legătură cu examinarea prezentei cauze, și anume cheltuielile de asistență juridică în mărime de 5.100 lei, conform ordinelor de încasare a numerarului nr. 157415160 din 02 mai 2023 și nr. 166133239 din 25 septembrie 2023 (f.d. 138-139).

Fată de cele ce preced şi având în vedere faptul că hotărârea primei instanțe este întemeiată, iar temeiurile invocate de către apelanții Ministerul Justiției sunt lipsite de suport legal, Colegiul civil ajunge la concluzia de a respinge apelul şi de a menține hotărârea primei instanțe.

În acest sens, instanța reține că respectarea principiului preeminentei dreptului constituie una din exigențele unui proces echitabil în sensul art.6 par.(1) din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului şi a Libertăților Fundamentale (Roşca c. Moldovei, nr.6267/02 din 22.03.2005, par.24, f.d.28).

Inserat în preambulul Convenției Europene şi Statutul Consiliului Europei, constituind în același timp atât un important impuls la adoptarea Convenției (Golder c. Regatului Unit al Marei Britanii, nr.4451/70 din 21.02.1975, par.34, f.d.30), cât şi parte integrantă a Convenției

în conformitate cu prevederile art.31 alin.(2) al Convenției de la Viena, nu poate fi neglijat la soluționarea pricinilor civile potrivit prevederilor art.12 CPC.

Conform dispozițiilor art.1 alin.(3) al Constituției Republicii Moldova, în lumina interpretărilor date în jurisprudența constantă a Curţii Constituționale, (hotărârea Curţii Constituționale nr.2 din 19.01.1998, publicată în Monitorul Oficial nr.12-13/8 din 19.02.1998), una din caracteristicile constituționale ale statului de drept o constituie obligațiunea statului, autorităților lui publice, instituțiilor, persoanelor oficiale de a activa în limitele atribuțiilor lor stabilite de Constituție şi Legi.

Din considerentele indicate, dat fiind că prima instanță a examinat legal pricina şi a emis o hotărâre legală şi fondată, argumentele contrare ale apelantului fiind nefondate şi combătute integral prin constatările expuse mai sus, Colegiul civil ajunge la concluzia de a respinge apelul declarate şi de a menține hotărârea contestată.

În conformitate cu prevederile art.385 lit.a), 390 CPC, Colegiul Civil,

d e c i d e:

Se respinge apelul declarat de Ministerul Justiției.

Se menține hotărârea Judecătoriei ***** (Sediul Centru), din 09 octombrie 2023, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Melniciuc Oleg către Ministerul Justiției al Republicii Moldova, intervenient accesoriu Procuratura Generală şi Consiliul Superior al Magistraturii privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii şi ale instanțelor judecătorești în baza Legii nr.1545-XIII din 25.02.98.

Decizia este definitivă, însă poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de 2 luni, prin intermediul Curții Supreme de Justiție.

Președintele ședinței, Marina Anton

Judecătorul

Judecătorii Dorin Dulghieru

Constantin Roșca

Dosarul:nr.2a-4719/23 Judecător: Georgeta Grozav
2-23009614-02-2a-26122023

D I S P O Z I T I V U L
D E C I Z I E I

06 mai 2025 mun.

*****

Colegiul Civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru

În componentă:

Președintele ședinței, judecătorul Marina

Anton

Judecătorii Dorin Dulghieru şi Constantin

Roșca

Grefier Iaz

Adelina

examinând în ședință publică apelul declarat de Ministerul Justiției împotriva hotărârii Judecătoriei ***** (Sediul Centru), din 09 octombrie 2023 în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Melniciuc Oleg către Ministerul Justiției al Republicii Moldova, intervenient accesoriu Procuratura Generală şi Consiliul Superior al Magistraturii privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii şi ale instanțelor judecătorești în baza Legii nr. 1545-XIII din 25.02.98

În conformitate cu prevederile art.385 lit.a), 390 CPC, Colegiul Civil,

d e c i d e:

Se respinge apelul declarat de Ministerul Justiției.

Se menține hotărârea Judecătoriei ***** (Sediul Centru), din 09 octombrie 2023, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Melniciuc Oleg către Ministerul Justiției al Republicii Moldova, intervenient accesoriu Procuratura Generală şi Consiliul Superior al Magistraturii privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acţiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii şi ale instanţelor judecătoreşti în baza Legii nr. 1545-XIII din 25.02.98.

Decizia este definitivă, însă poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de 2 luni, prin intermediul Curții Supreme de Justiție.

Președintele ședinței, Marina Anton

Judecătorul

Judecătorii Dorin Dulghieru

Constantin Roșca